

obzornik

glasilo delovne organizacije

DELIMO, KOLIKOR USTVARIMO

VEČJI DOHODEK — TEMELJNI POGOJ ZA VIŠJE OSEBNE DOHODKE

Januarja letos je bil podpisan dogovor (podpisniki: sindikat, izvršni svet, gospodarska zbornica) o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983. Dogovor opredeljuje glavna izhodišča in podrobna merila za uspešnost poslovanja, ki so jih organizacije združenega dela dolžne uporabljati pri razporejanju dohodka oziroma oblikovanju sredstev za bruto osebne dohodke ter skupno porabo delavcev.

V tem sestavku opozarjamo na poglobljena merila, na podlagi katerih ocenjujemo možno rast mase bruto osebnih dohodkov v okviru delovne organizacije za leto 1983 ter glede na dohodek in njegovo delitev, kot jo načrtujemo v letnem planu.

Družbeni dogovor določa, da mora biti gibanje osebnih dohodkov v skladu s tem dogovorom opredeljeno že v planskih aktih za leto 1983. To pomeni, da morajo biti že načrtovani osebni

dohodki usklajeni z načrtovanimi rezultati poslovanja.

Kršenje družbenega dogovora je sankcionirano s predvidenim vračanjem oziroma poračunavanjem morebiti preveč izplačanih sredstev za osebne dohodke. Pri izvajanju dogovora bodo s podatki oziroma z nadzorom in z izvajanjem sklepov sodelovale ustanove z ustreznih področij (Narodna banka, samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino, služba druž-

benega knjigovodstva, izvršni svet občinskih skupščin). Kot ena izmed zagotovitev za izvajanje dogovora je predviden celo ukrep družbenega varstva družbene lastnine.

OD ČESA JE ODVISNA RAST OSEBNIH DOHODKOV

Osnovno izhodišče za oblikovanje bruto mase osebnih dohodkov delavcev v letu 1983 je gibanje (rast) dohodka v primerjavi z letom 1982. V celoti morajo osebni dohodki (masa sredstev) rasti za 35 odstotkov počasneje od rasti dohodka.

Konkretno rast osebnih dohodkov opredeljujejo posamezna merila, na osnovi katerih pa se masa osebnih dohodkov ne sme povečati čez višino, ki jo dovoljuje osnovno izhodišče (35-odstotno zaostajanje osebnih dohodkov za rastjo dohodka).

Ta merila so predvsem:

- produktivnost dela (za vsak odstotek fizičnega povečanja proizvodnje se sme povečati masa sredstev za osebne dohodke za največ en odstotek),

- ekonomičnost poslovanja (za vsak odstotek povečanja ekonomičnosti sme porasti masa sredstev za osebne dohodke za največ en odstotek),

- rentabilnost uporabljenih poslovnih sredstev (za vsak odstotek povečanja rentabilnosti sme porasti masa osebnih dohodkov za največ en odstotek),

- pospeševanje konvertibilnega izvoza v smislu deviznih prilivov (za vsak odstotek deleža konvertibilnega deviznega priliva v celotnem prihodu se masa sredstev za osebne dohodke poveča za največ 0,2 odstotka ob določenih dodatnih pogojih, kot je na primer 3-odstotni minimalni delež izvoza v celotnem prihodu).

Posebej je v dogovoru opredeljeno gibanje mase osebnih dohodkov ob izgubah in mase osebnih dohodkov za delovne skupnosti. Če bomo poslovali z izgubo, se bomo morali ravnati po določilih zakona o sanaciji, izplačevanje višjih osebnih dohodkov pa bo možno le ob poglobljeni oceni gospodarjenja teh organizacij v zboru združenega dela. Delovne skupnosti (skupne dejavnosti) pa oblikujejo maso osebnih dohodkov odvisno od izpolnjevanja dogovorjenega programa dela, od prispevka k ustvarjanju dohodka temeljnih organizacij.

Dogovor dovoljuje, da se temeljne organizacije še naprej odločijo, ali bodo spremljale gi-

Naš politični sistem socialistične samoupravne demokracije ne more živeti, če ljudje v njem molče, pa tudi enotnosti v molčanju ne potrebujemo. V sredstvih množičnega komuniciranja še vedno ni dovolj pravega boja mnenj in konstruktivne kritike. Če se te vrste politične aktivnosti ne bodo stalno razvijale v kar največji razsežnosti, bo sistem socialističnega samoupravljanja izgubljal svoje življenjske tokove. Čemu bi se bali pripravljenosti za začenjanje polemik? Za to ni razlogov. Nasprotno, odločno moramo razvijati zavest o javni, konstruktivni kritiki in dialogu kot pogoj za nadaljnjo demokratizacijo razvoja socialističnega samoupravljanja.

S 6. seje CK ZKJ

banje mase osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe po posameznih temeljnih organizacijah ali na ravni delovne organizacije ali SOZD.

Posebej je treba opozoriti tudi na določilo, da bodo delavci v letu 1983 odločali o povečanju osebnih dohodkov po merilih svojih samoupravnih splošnih aktov šele takrat, ko bodo ugotovili, da so dosegli boljše delovne in poslovne rezultate.

KAJ PRIČAKUJEMO NA BRESTU

Ob upoštevanju opisanih glavnih zahtev dogovora in dejstva, da so temeljne organizacije Bresta že doslej dogovorjene za skupno načrtovanje in spremljanje gibanja sredstev za osebne dohodke ter na podlagi opredeljenega letnega plana ugotavljamo naslednje:

1. načrtovana rast dohodka za leto 1983 je 23 odstotkov,

2. načrtovana dovoljena rast osebnih dohodkov ob upoštevanju 35-odstotnega zaostajanja osebnih dohodkov za rastjo dohodka je 15 odstotkov,

3. ocena možnega povečanja osebnega dohodka ob upoštevanju drugih meril je 11 do 15 odstotkov.

Te primerjave se uporabljajo za vse leto 1982. To poudarjamo zato, ker smo v zadnjih dveh mesecih leta ob prehodu na sistem VZD povečali maso osebnih dohodkov za okrog 10 odstotkov.

Dogovor določa, da se pravilnost obračunov akontacij osebnih dohodkov glede na dosežene rezultate opravlja ob periodičnih obračunih, končni obračun pa ob zaključnem računu. Dokler ne bodo znani rezultati poslovanja za prvi periodični obračun, se lahko izplača mesečna akontacija osebnega dohodka v višini:

- izplačanih povprečnih mesečnih akontacij bruto osebnih dohodkov za leto 1982 (dvanaestina osebnih dohodkov za leto 1982), ali

- izplačane akontacije bruto osebnih dohodkov v decembru 1982 (z upoštevanjem števila ur). Pri tem poudarjamo, da je povprečje akontacije v decembru za okrog 11 odstotkov višje od povprečja v letu 1982.

Znano je, da so se Brestovi samoupravni organi odločili:

- spremljati osebne dohodke in spoštovati dogovor na ravni delovne organizacije, kar pomeni, da lažje premagujemo večja nihanja v dohodku in s tem tudi v osebnih dohodkih posameznih temeljnih organizacij;

- da bomo začasno (do prvega periodičnega obračuna) izplačevali v letu 1983 osebne dohodke na podlagi ugodnejšega meseca decembra 1982.

To pomeni, da do periodičnega obračuna naši bruto osebni dohodki v masi (masa je izračunana na podlagi ur, kar pomeni, da se pri manjšem številu opravljenih ur nasproti decembru 1982 ustrezno prilagaja tudi masa osebnih dohodkov TOZD) ne smejo biti višji od decembrskih.

OSEBNI DOHODKI IN NOVI SISTEM NAGRAJEVANJA

Doslej sem zapisal, kaj zahtevajo od nas družbeni dogovori in kaj sklepi samoupravnih organov. In kaj se dogaja v neposredni praksi na Brestu?

Predvsem moram poudariti, da smo ob koncu leta 1982 uspešno prešli na nov sistem vrednotenja del in nalog (VZD), ki je končno poenotil različne metodologije nagrajevanja v Brestu. Seveda je najpomembnejše, da smo z novim sistemom dali pomembnejše mesto ustvarjalnemu in fizičnemu delu na račun prehodne stagnacije oziroma zaostajanja osebnih dohodkov na področju administrativno-tehničnih del.

Izplačila osebnih dohodkov v obdobju novega sistema (november 1982—februar 1983) dokazujejo, da se tem postavljenim ciljem novega sistema vedno bolj približujemo (zaradi manj bolečega prehoda na novi sistem se nekaterim delavcem, ki bi imeli z novim sistemom nižje osebne dohodke, dodaja del osebnega dohodka).

VZD temelji na najnižjem mesečnem neto osebnem dohodku (182 ur) v znesku 7.390 dinarjev in na razmerju med najvišjim osebnim dohodkom in najnižjim 4,5 : 1. Letos se v skladu z našim sporazumom o oblikovanju dohodka in osebnih dohodkov zagotavlja najnižji osebni dohodek (pri 182 urah in 100-odstotnem doseganju normativov) v znesku 8.800 din (65 odstotkov povpreč-

(Konec na 2. strani)



Poletni delovni čas je tudi pri nas povzročil precej razprav. Večjih pretresljajev pa vendar ni bilo.

DELIMO, KOLIKOR USTVARIMO

(Nadaljevanje s 1. strani)

negativno mesečnega osebnega dohodka slovenskega gospodarstva za prvih devet mesecev leta 1982).

V februarju smo konkretno ob tej predpostavki dosegli največje razmerje okrog 3,7:1. To pomeni, da se razmerje nasproti opredeljenemu dejansko znižuje. To pa prav gotovo ni dobro. Ne zaradi najnižjega osebnega dohodka, ampak predvsem zaradi uravnilovskih smeri, ki pa so lahko izredno nevarne za nagajevanje po delu in predvsem pri motivaciji posameznikov, ki morajo bistveneje vplivati na rezultate poslovanja (na primer ustvarjalno delo).

Seveda se takoj zastavlja vprašanje, zakaj so naše stvarne osebnosti dohodkov relativno nizke (7.390 din najnižji izhodiščni osebni dohodek). Odgovor je povezan z našimi rezultati poslovanja. Gre za celovitost vprašanja, ki pomenijo že povsem drugo temo. Nesporno pa velja, da na ta gibanja pomembno vpliva tudi povečan izvoz in z njim povezana slabša dohodkovnost. Zastavljanje osebnosti dohodkov za gospodarstvo pa je nasploh značilnost lesne industrije v zadnjih letih.

VPLIV USPEŠNOSTI POSLOVANJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

S sprejetjem sistema VZD je bila na Brestu uveljavljena tudi metodologija za spremljanje uspešnosti poslovanja temeljnih organizacij. Po tej metodologiji ugotavljamo izključno uspešnost posamezne temeljne organizacije in s tem seveda možno višino akontativne mase osebnih dohodkov v temeljni organizaciji po posameznih mesecih. Merila, ki tvorijo metodologijo in ki vplivajo na osebne dohodke do plus oziroma minus 7,5 odstotka (skupaj 15 odstotkov, kot je določeno v našem samoupravnem sporazumu), sestavljajo:

- dosežena proizvodnja nasproti načrtovani za letnim planom,
 - doseženi dohodek nasproti načrtovanemu,
 - doseženi dohodek, primerjan z dohodkom preteklega leta (kumulativno),
 - dosežen delež izvoza v celotnem prihodu, in sicer izvoza na konvertibilni trg.
- Gre za merila, ki so tudi v družbi opredeljena kot osnove za večje osebne dohodke. Z metodologijo torej analitično, z upoštevanjem vplivov na oblikovanje sredstev za osebne dohodke, izračunavamo zgornjo mejo možne mase osebnih dohodkov glede na ustvarjeni dohodek.

Gre za neke vrste limit, s katerim med meseci ugotavljamo

višino akontativne mase osebnih dohodkov posameznih temeljnih organizacij glede na dosežene rezultate poslovanja. Večkrat sem poudaril besedo »akontativno«, kar pomeni, da je ob ugodnih rezultatih poslovanja (na primer pri zaključnem računu ali celo periodičnih obračunih) možno sredstva za osebne dohodke tudi popravljati.

O NORMIRANJU IN OSEBNIH DOHODKIH

Glede na dosedanje prakso se je izkazalo, da je metodologija postavljena dovolj realno in rekel bi, da so ta merila prej blaga kot ostra, kar nam dokazuje primerjava osebnih dohodkov z doseženimi rezultati poslovanja v letu 1983.

Večkrat sem že slišal dilemo okrog metodologije, povezano z doseganjem normativov v posameznih temeljnih organizacijah. Resnično povezuje metodologija uspešnost poslovanja z možnostjo doseganja normativov po posameznih temeljnih organizacijah največ do indeksa 110. To pomeni, da temeljna organizacija kot celota lahko povprečno preseže normative največ za 10 odstotkov. Ta okvir je postavljen zato, ker veljajo tudi za oblikovanje normativov po posameznih temeljnih organizacijah različni sistemi normiranja (prizadevati si moramo še naprej za oblikovanje enotnega sistema ali pa vsaj večjega poenotenja po programsko sorodnih temeljnih organizacijah). Predvsem pa moramo poudariti, da ima temeljna organizacija možnost povečati osebne dohodke še glede na dosežene rezultate po metodologiji spremljanja doseženih rezultatov, kar zlasti velja za daljše časovno obdobje.

Praktičen primer je recimo takle:

— TOZD je v mesecu povprečno presežila normative za 16 odstotkov. Pri normativih se ji največ prizna 10-odstotno presežanje.

— Rezultati poslovanja so omogočili povečanje mase osebnih dohodkov še za 7,5 odstotka.

— Zaključek: osebni dohodki bi bili izplačani 17,5 odstotka nad 100 odstotki (10% + 7,5%).

Vendar praksa kaže, da ni vedno tako. Normativi so včasih povprečno preseženi (vprašanje realnosti in še drugih vprašanj, ki so z normativi povezana), rezultati poslovanja pa so slabši in takega izplačila osebnih dohodkov ne dovoljujejo (tudi če metodologije ne bi bilo). Pri tem pa moram naglasiti tri svoje pripombe:

1. Normirano delo ima premo delavcev (vključujoč uspešnost poslovanja); ta ugotovitev velja

za proizvodne in za strokovne delavce in ko postavljamo dileme o metodologiji in v zvezi z njo o normiranju, jo postavljamo predvsem tisti drugi — »nenormirani« delavci (to je razumljivo, kajti od doseganja normativov so odvisni tudi osebni dohodki »nenormirani«).

2. Dogovorili smo se za metodologijo vrednotenja rezultatov poslovanja. Doslej tovrstnega sistema nismo imeli in smo morali vsak mesec osebne dohodke usklajevati preveč odvisno samo od proizvodnje. Dogovorili smo se torej za določena merila. Nedvomno le-ta niso popolna. Prav je, da sisteme še naprej dopolnjujemo, nikakor pa se ne smemo vračati nazaj, na preveč subjektivna usklajevanja osebnih dohodkov.

3. Teza, da se normativov ne izplača presegati, ne drži. Prvič, tako preseganje vodi k večji produktivnosti in k večjemu dohodku, od katerega je nasploh odvi-

Večja svoboda tiska terja tudi njegovo večjo odgovornost. Časopisi in novinarji niso zgolj kopija družbene resnice. Takšno pojmovanje je prav degradirajoče, kar zadeva tisk. Torej ne gre za nekakšno vračanje k cenzuri (čeprav bi pri nas prav gotovo lahko srečali tudi birokrate, ki si to žele), temveč gre še v večji meri za veliko korenitejšo usmerjanje tudi tega področja h glavnim proizvodnim silam in slojem, k interesom, potrebam, gledanjem in dejavnosti združenih delavcev, delovnih ljudi in občanov, tako da tisk postane njihovo sredstvo in funkcija.

S. 6. seje CK ZKJ

sen položaj delavca (osebni dohodek, razširjena reprodukcija — razvoj, socialna varnost, skupna poraba in še kaj). Obenem pa se usklajevanje normativov z rezultati poslovanja za vsakega delavca posebej zelo različno odraža. Vzemimo spet prejšnji primer:

— Temeljna organizacija je povprečno presežila normative za 16 odstotkov. To pomeni, da jih je potrebno zmanjšati. (To sicer ni pravi izraz, kajti če gre za resnično presežanje rezultatov, ni nobenega zmanjševanja osebnih dohodkov ne za temeljno organizacijo ne za posameznika!)

— Delavec X, ki je presegel normo za 30 odstotkov, še vedno dobi osebni dohodek za 24-od-

stotno presežanje norme (30 odstotkov manj 6 odstotkov).

— Delavec Y, ki je dosegel normo z 80 odstotki, pa dobi osebni dohodek za doseženo (priznani) normo s 74 odstotki (80 odstotkov manj 6 odstotkov).

Za zaključek lahko poudarim le še to, da bomo letošnje načrtovano rast osebnih dohodkov od 11 do 15 odstotkov dosegli le ob polni izpolnitvi letnega plana, predvsem v smislu rezultatov — dohodka. Večji porast osebnih dohodkov pa je odvisen predvsem od presežanja načrtovane dohodka. Motivacija torej je, vprašanje pa je, koliko smo jo sposobni in pripravljeni izkoristiti.

D. Mlinar

Kako priti do zastavljenih ciljev

UKREPI ZA IZPOLNJEVANJE LETOŠNJEGA GOSPODARSKEGA NAČRTA

Delavski svet delovne organizacije je na pretekli seji v marcu obravnaval in sprejel ukrep za izpolnjevanje plana za leto 1983. Že v začetku omenjenih ukrepov je pojasnjeno, kako smo si s poslovno politiko in letnim planom začrtali način poslovanja in glavne cilje.

Ukrepi za izpolnjevanje plana pa posebej opozarjajo oziroma poudarjajo tiste naloge, ki so med ključnimi. Zato jih moramo izpolniti in jim moramo ob sicer rednem opravljanju drugih sprotih del posvetiti posebno pozornost, nadzirati njihovo izpolnjevanje in po potrebi dodatno ukrepati.

Ukrepi izhajajo iz trpke ocene splošnega gospodarskega stanja in še posebej iz stanja v lesno-predelovalni industriji in v BRESTU. Zato sistematično zajemajo vsa glavna področja poslovanja. Za vsako področje je praviloma najprej določen širši ukrep, ki je kasneje dopolnjen s podrobnejšimi, a še vedno pomembnimi ukrepi. Težko je ocenjevati, kateri izmed sprejetih ukrepov so pomembnejši od drugih. Nedvomno gre za celoto, ki ji bomo morali podrediti svoje sile. Ne glede na to pa poizkusimo nanizati letošnje najznačilnejše oziroma ključne naloge.

ZUNANJETRGOVINSKO POSLOVANJE V OSPREDJU

Ukrepi na področju zunanjetrgovinskega poslovanja zadevajo izvoz in uvoz ter temeljijo na izrednem pomenu, ki ga ima za naše gospodarstvo mednarodna trgovina. Usmerjeni so v izboljšavo devizne bilance, kar pomeni, da pospešujejo izvoz in dajejo uvoz v primerne okvire.

Upoštevajo predvsem težavno tržno stanje, kakršno je značilno za krizna obdobja (majhne serije, pogojne pogodbe, spremenljivost pogojev, neugodni plačilni roki), obenem pa sedanjo tehnologijo v Brestovih temeljnih organizacijah, ki je temu večkrat nasprotna. Zato ukrepi zahtevajo od nas povečano dejavnost za nepretrgano spremljanje omenjenih pogojev in za potrebno prilagajanje oziroma manevriranje med njimi.

Glede na povedano bomo morali na področju izvoza zlasti:

- spremljati oziroma določati obseg proizvodnje za izvoz po temeljnih organizacijah, po mesecih, po izdelkih in po posameznih področjih,
- povečati kooperacijsko poslovanje in vezane posle na ključnem področju,
- organizirati kar najhitrejši način izdelave kalkulacij oziroma dajanja ponudb po poenotenih kriterijih,
- določiti novo interno vzpodbujanje izvoza.

Uvozno dejavnost moramo opravljati dosledno v skladu s sprejeto poslovno politiko, kar pomeni predvsem upoštevati materiale, nainjane proizvodnji za izvoz. Da bi vsaj omilili devizne likvidnostne težave, moramo izdelati in sproti spremljati finančno politiko za področje uvoza oziroma združevanja v reprodukciji verigi. Posebna komisija pa bo mesečno usklajevala finančne možnosti s potrebami, določala prednostni vrstni red uvoza oziroma deviznih plačil in podoben — vse v skladu z dejanskim uresničevanjem plana.

POSLOVANJE NA DOMAČEM TRGU

Podobno elastičnost in vztrajnost zahtevajo tudi ukrepi za poslovanje na domačem trgu. Delovanje nabave usmerjajo ukrepi v povečano usklajevanje z uvozom zaradi že opisanih zahtev po zmanjšanju uvoza, po drugi strani pa v povečano povezavo s prodajnimi službami zaradi hitrejšega prilagajanja nenadnim odločitvam, ki jih trg vedno pogosteje narekuje.

Prodaja na domačem trgu mora poleg že omenjenih spremenljivosti, ki se podobno kot na tujih trgih vedno bolj pojavljajo tudi na področju Jugoslavije, pripraviti izhodišča oziroma predloge za dolgoročno programsko usmeritev posameznih temeljnih organizacij in obenem zagotoviti dolgoročno sodelovanje z večjimi trgovskimi hišami glede sprejete programske usmeritve.

Med ukrepi naj omenimo še:

- odprtje prodajnih pohištva v Splitu in Strumici v prvem letošnjem polletju,
 - določitev celotnega spleta ukrepov ob vsakokratni odločitvi o proizvodnji novih izdelkov (vzorci, propaganda, cene, servis...),
 - pripravo predloga posebnih ukrepov za zmanjšanje zaloga.
- Vsi opisani in drugi ukrepi s področja blagovnega prometa so seveda namenjeni oziroma izvirajo iz potreb po prilagajanju proizvodnje trgu. Zato se skozi

njih sporoča proizvodnim temeljnim organizacijam stanje na trgu in pomenijo eno izmed temeljnih osnov za neposredne ukrepe v proizvodnji.

Vsaka temeljna organizacija je zato zadolžena, da v skladu s sprejeto poslovno politiko in planom sprejme ukrepe, ki bodo zagotavljali izvedbo plana za leto 1983. Posebej so temeljne organizacije zadolžene, da učinkoviteje spremljajo oziroma se držijo kooperacijskih dogovorov v okviru delovne organizacije.

FINANČNA POLITIKA IN PLAČILNA SPOSOBNOST

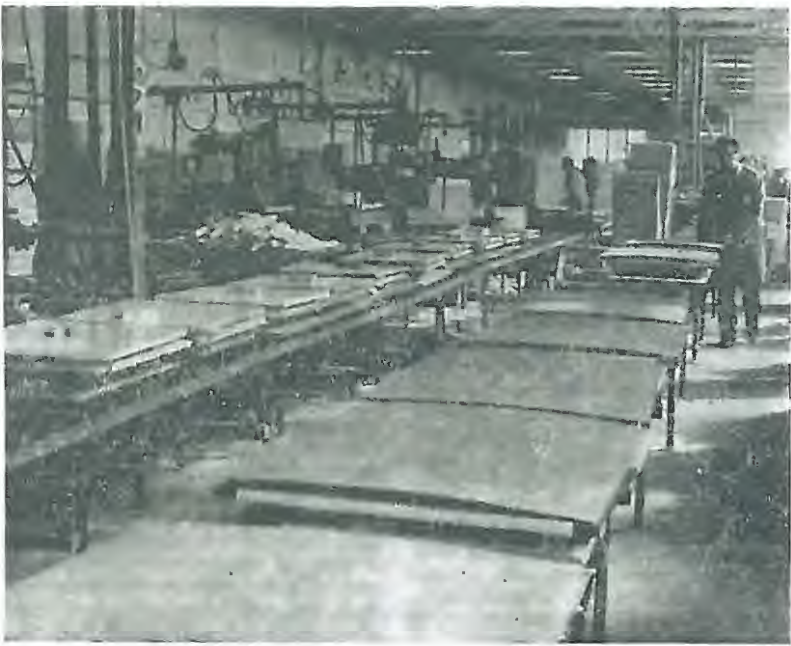
Kar zadeva finančno politiko, so v ospredju zlasti naloge za zagotavljanje plačilne sposobnosti. V ta namen je zahtevana izdelava likvidnostne bilance po temeljnih organizacijah — po mesecih — ter oblikovanje »sankcij« za morebitno prekoračenje zaloga. Na tem osrednjem vprašanju, torej na zagotavljanju likvidnih sredstev, sloniyo vsi drugi ukrepi, kot so:

- zagotavljanje virov za pokritje manjkajočih sredstev,
 - pospešena in sprotna izterjava zapadlih terjatev doma in v tujini,
 - sprotne ukrepanje ob vprašanjih kurznih razlik, stimulacij in drugih sprememb v deviznem finančnem poslovanju.
- Poseben niz ukrepov zadeva odpravo pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila inšpekcijska služba SDK pri pregledu poslovanja ob koncu lanskega leta.

RAZVOJNO DELO

Pod posebnim udarom je tudi razvoj. Zaradi znanih investicijskih (ne)pogojev moramo izdelati celovito analizo o uresničevanju srednjeročnega plana razvoja in predlagati morebitne spremembe namena, obsega in prednosti investicij. Na tako opravljenih odločitvah temeljijo izvedbene razvojne naloge, med katerimi naj omenimo:

- izdelavo investicijskih programov s tehnično, tehnološko in ekonomsko obdelavo za vsak projekt posebej,
 - izvedbo nadaljnjih nalog pri uresničevanju sporazuma med JAVORJEM in BRESTOM,
 - izpolnjevanje ognjevarnega programa (negor) in razvoja novih proizvodov (strojgradnja, bivalni objekti...).
- (Konec na 3. strani)



Iz TOZD Pohištvo: kooperacija za GABER — kopalniški program

Veliki izvozni načrti

Letošnji Brestovi izvozni načrti so dokaj veliki. Načrtujemo namreč kar za 24 odstotkov povečati lanski izvoz, ki naj bi letos dosegel 15 milijonov dolarjev. Od tega naj bi bilo okroglih 13 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza in 2 milijona dolarjev klirinškega.

Ob tako načrtovanem povečanju izvoza in upoštevanju razmer, ki so trenutno na svetovnih trgih, je prav gotovo umestno vprašanje: kako doseči tolikšen izvoz? Da bi dobili odgovor na zastavljeno vprašanje, moramo preučiti razmere na svetovnih trgih, še zlasti tistih, ki so do sedaj veljali za najboljše, kar zadeva prodajo Brestovih izdelkov.

Z vidika Bresta je že vrsto let najpomembnejši ameriški trg, ki pa v preteklih dveh letih doživlja močno recesijo. Povpraševanje po izdelkih, ki jih proizvajamo sedaj, je slabo, kar še posebej velja za ploskovno pohištvo. Brestov lanski izvoz na to področje se je zmanjšal približno za polovico, kot pa kažejo trenutni podatki, se bo to zmanjševanje letos še nadaljevalo.

Države Bliznjega vzhoda in severnoafriške dežele, katerih razvoj temelji na naftnih dohodkih, bodo letos prav gotovo zmanjšale nakupe pohištva v tujini. Še zlasti pa je to pričakovati v letu 1984, ko bo že čutili vpliv nižjih cen nafte, pa tudi večje stroške za vojne izdatke teh dežel. V celoti pričakujemo manjši izvoz v te dežele.

Ostaja nam še dokaj stabilna Evropa, ki ima sicer svoje težave, vendar je z vidika trga trenutno dokaj trdna. Takoj pa je treba ugotoviti, da je Brest prav na tem trgu najmanj prisoten. Da bi lažje prišli do odgovora na zastavljeno vprašanje v začetku, je zanimivo pogledati tudi statistične podatke o največjih uvoznikih pohištva v svetu:

Na prvem mestu po uvozu pohištva je Zahodna Nemčija s 1.683 milijonov (1980. leto) dolarjev, sledijo Francija, Združene države Amerike (Brestov največji kupec), Nizozemska, Belgija, Anglija, Saudska Arabija in tako naprej.

Ze iz tega kratkega pregleda lahko ugotovimo, da so Brestov

največji kupec lani, Združene države Amerike, šele na tretjem mestu, Švedska, ki je v Brestu druga, pa je v svetu šele deseta. Anglija, ki je v Brestu tretja, je v svetu šele šesta, pa tudi drugi Brestovi kupci so vsi dokaj nizko v svetovni razporednici pri nabavi pohištva.

Ob tem našem razmišljanju pa je tudi zanimivo, da so sorazmerno majhne evropske države v svetovni razporednici o nabavi pohištva in s katerimi Brest trenutno nima poslovnih vezi (Nizozemska 4. mesto, Belgija 5., Švica 8., Avstrija 9.), dokaj visoko.

Gornji podatki nam morajo vsekakor biti osnova za naše usmeritve v letu 1983 in naprej. Nedvomno bi letos in v prihodnjih letih morali kar najbolj učinkovito nastopati na vseh sejmih, še zlasti v Evropi in pa v tistih državah in kupcih, ki v svetovni trgovini s pohištvom nekaj pomenijo.

Slovensko pohištvo v Minsku

Kot je znano, sta se v preteklem letu pobratili sovjetska republika Belorusija in Slovenija. Namen pobratenja je tesnejše sodelovanje obeh republik na športnem, kulturnem, znanstvenem, še zlasti pa na gospodarskem področju.

Med drugim je bila v okviru sodelovanja obeh republik organizirana razstava slovenskega pohištva, ki jo je pripravil Slovenijales, TOZD 500 — inženiring in oprema. Poleg Mebla, Stillesa, Novolesa, LIK Kočevje, Javorja in drugih je na razstavi sodeloval tudi Brest z dokaj raznolikim programom izdelkov. Razstavljali smo

— dnevno sobo iz programa Maja,

— opremo za hotelske sobe, tudi iz programa Maja s sedežno garnituro Mojca,

Takšna usmeritev nam bi v dolgoročnem smislu zagotovila večjo prodajo naših izdelkov na tuja tržišča. Beganja s trga na trg so glede na trenutna konjunktura gibanja kratkoročne rešitve, dolgoročno pa to nima perspektive. Pomembno pa je tudi, da upoštevamo in spoštujemo vsak trg, ne glede na velikost, če nam zagotavlja dolgoročno izvoznih poslov.

In kakšen je položaj pri izpolnjevanju letošnjih izvoznih načrtov? Lahko rečemo, da je trenutno dober, saj imamo okrog 75 odstotkov letnega plana izvoza pohištva že pokritega s pogodbami: v obdelavi pa je še nekaj ponudb, s katerimi bi pokrili načrtovani izvoz, seveda če pride do podpisa pogodb.

Trenutno lahko ocenimo, da bomo izvozne načrte izpolnili, mogoče celo nekoliko presegle, če bodo naše temeljne organizacije normalno preskrbljene z re-promateriali in če ne bo prišlo do kakšnih drugih motenj, ki bi vplivale na obseg proizvodnje.

L. Ule



Dnevna soba iz programa MAJA

Vse manj novosti

SKOPSKI MEDNARODNI SALON POHIŠTVA »MEBEL 83«

Prva letošnja prireditel, na kateri naj bi pohištvena industrija, pa tudi načrtovalci in oblikovalci prikazali, kaj je pričakovati novega za opremo stanovanj in kakšne so možnosti posameznih že znanih proizvajalcev, je za nami.

Skopski salon pohištva in opreme sicer nima takšne tradicije, niti ni tako razsežen kot recimo zagrebški in beograjski, vendar pa je lahko zelo dober barometer za oceno, kakšne so možnosti za prodajo in kakšen je okus potrošnikov v tem delu države.

Skopska prireditel ne zajema samo Makedonije, temveč tudi južno Srbijo, celotno Kosovo in večji del Črne gore. Vse več sodelujočih na tem salonu, in sicer predvsem največjih in najbolj znanih proizvajalcev pohištva in opreme, samo potrjuje, da se je salon že uveljavil. Vse zainteresirane so pritegnili tudi ustrezni prodajni uspehi, ki na tem področju kljub istim stabilizacijskim razmeram le nekoliko manj nihajo in teče poslovanje tod le nekoliko mirneje.

Brest se je na tej prireditvi predstavil s standardnim, torej s komercialnim programom. Poudarek smo dali seveda sestavljenim programom; predvsem smo razstavili program Maja v vseh možnih inačicah, torej spalnico, samsko oziroma otroško sobo in dnevno sobo z ustreznimi sedežnimi garniturami Petra in Mojca v treh blagih. Poleg tega smo predstavili še program 3 x 3 in Katarino WH in ustreznih sestavih. Od kuhinj smo razstavili samo B-12/N v kombinaciji z jedilnico.

Kuhinja je sicer vzbudila precej pozornosti, vendar zaradi nekaterih pomanjkljivosti, ki jih moramo v prihodnje odpraviti prej, kot novost ni prišla do pravega izraza.

V celoti pa lahko trdim, da je bilo za naše pohištvo na tej prireditvi zelo veliko zanimanja, vendar pa tudi nekoliko preveč nezadovoljstva zaradi predolgih dobavnih rokov in dostave nekompletiranega pohištva, kar nikakor ni v prid Brestovemu dobremu imenu na tem področju.

Kakor vsi drugi sejmji želi tudi skopski prireditelj vzpodbujati proizvajalce pohištva, arhitekto-oblikovalce za čim boljše, sodobnejše, racionalno in sploh

ustrezno pohištvo. Zato so uvedli primerne nagrade v obliki posebnih priznanj — »ZLATEN MOST«, »SREBREN MOST« in »BRONZANI MOST«, pa tudi posebne diplome za dober design.

Osupljivo in nerazumljivo je, da letos niso podelili vseh priznanj, češ da ni bilo dovolj primernih in torej estetsko in kvalitetno ustreznih modelov, čeprav je sodelovala večina priznanih proizvajalcev pohištva iz Jugoslavije.

Po besedah predstavnika žirije je opaziti na področju oblikovanja premalo zagnanosti, da bi oblikovalci kljub zaostrenim pogojem za gospodarjenje le poskušali tiste oblike pohištva, ki so sicer izdelane iz domačih materialov, pa bi le ustrezale nekim normativom estetike, pa tudi sodobnim stanovanjskim razmeram. Tudi organizacije združenega dela naj bi pomagale svojim oblikovalcem in jim ne glede na to, da je potrebno varčevati, le omogočile napredovanje in normalen razvoj.

To poudarjam zato, ker je opaziti, da v zadnjih dveh letih občutno pada število slovenskih oblikovalcev, ki bi na takšnih prireditvah dobivali tovrstna priznanja (izjema je morda le Štol Kamnik).

Pri tem nimam v mislih samo in predvsem nagrad, temveč bi se morali vprašati, kam gresta oblika in kvaliteta našega pohištva in koliko časa bomo še imeli prednost kot proizvajalci sodobnega, torej ustreznega pohištva, v vsej državi. Vse doslej je namreč bilo tako, da je bilo slovensko pohištvo bolj iskano od drugega.

Nas pa kot enega izmed največjih proizvajalcev in ponudnikov pohištva v Jugoslaviji omenjene ugotovitve opozarjajo, da se moramo za naslednje sejemске prireditve bolj in zlasti kvalitetneje pripraviti, da bi obdržali sloves BREST-POHIŠTVO na tisti ravni, ki nam ga že leta potrošniki in trgovska mreža priznavajo.

F. Turk

Kako priti do ciljev

(Nadaljevanje z 2. strani)

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV

Na področju avtomatske obdelave podatkov oziroma evidenc je predvidena razširitev terminalske mreže in zamenjava daljinske kontrolne enote. Med pomembnejše naloge pa sodijo še priprave projekta za računalniško vodenje proizvodnje ter obdelava projekta za računalniško vodenje proizvodnje ter obdelava projekta glavne knjige s terminali.

UČINKOVITEJŠA ORGANIZIRANOST

Izhajajoč iz nalog, ki jih je delavski svet delovne organizacije opredelil že lani, so predvideni tudi časovno usklajeni ukrepi na področju organiziranosti, zaposlovanja in kadrovske politike. Z njimi naj bi po temeljiti proučitvi in oceni vnesli vsaj najnujnejše spremembe v poslovno in samoupravno organiziranost v okviru celotne delovne organizacije. Glavni cilj je ob racionalnosti in družbeni primernosti zagotoviti učinkovito funkcionalnost ter povezanost celotnega samoupravnega in operativno-izvedbenega organizma BRESTA. Pri tem seveda ne smemo pozabiti omeniti tudi naslednjih nalog:

— analiza o uveljavitvi in učinkih novega sistema vrednotenja dela,

— priprava predlogov za dograjevanje sistema delitve po delu, in sicer zlasti meril za učinkovitost in uspešnost,

— analiza primernosti kadrovske sestave in izdelava načrtov za izobraževanje,

— spremljanje potreb delovnega procesa v vseh temeljnih organizacijah in v skupnih dejavnostih ter sprotno ukrepanje za kar najbolj učinkovito zaposlitev, in sicer: z razporejanjem delavcev med temeljnimi organizacijami na najpotrebnejša dela oziroma naloge, z odločitvami o dopustih, z razporejanjem delovnega časa in s podobnimi ukrepi. Ob koncu so dodani še izvedbeno-nadzorni ukrepi, ki naj zagotovijo, da bomo sproti spremljali izvajanje dogovorjenega.

Na koncu velja zapisati še tole:

Plan z ukrepi postavlja pred nas največ, kar lahko naredimo. Gre torej za zahtevne in obsežne naloge. Toda skoraj nič ne sme odstopati, če se hočemo izveči iz težavnega položaja. Vsaka pomanjkljivost, vsaka še tako majhna popustljivost ali brezbržnost lahko pomeni vrzel, ki utegne sprožiti velike težave, kot so nelikvidnost, izguba, pomanjkanje materialov, brezposelnost.

Zato mislim, da je resnično prišel čas, ko naj bi se nekoliko manj ukvarjali sami s seboj in z namišljenimi problemi ter se družno lotili uspešnega dela. Naj ta misel ne izvenj kot oguljen aktivistični klic, temveč kot ugotovitev o potrebni resničnosti dela in o usodni povezanosti vseh nas v skupnem delu.

Z. Zabukovec

L. Ule

Ugotavljamo, da nekateri administrativni ukrepi ekonomske politike, predvsem na področju cen, denarja, emisijske politike, kreditov in ekonomskih odnosov s tujino, zavirajo proces samoupravnega združevanja dela in sredstev in povezovalja organizacij združenega dela. V takšnih okoliščinah tudi dohodek ne deluje dovolj kot motiv in kriterij učinkovitosti gospodarjenja, zlasti še prizadevanj za povečanje družbene produktivnosti dela. Zato niso v celoti izrabljene ekonomske možnosti in prednosti socialističnega samoupravljanja.

Geza Bačić na 6. seji CK ZKS

Za začetek nič kaj obetavno

IZPOLNJEVANJE PROIZVODNIH PLANOV PO TEMELJNIH ORGANIZACIJAH

V prvih dveh letošnjih mesecih nam v Brestovi proizvodnji ne gre najbolje. Načrtovani, ki smo si jih postavili s planom, ne dosegamo. Tako smo v januarju vrednostno dosegli 7 odstotkov letnega proizvodnega plana. Izpad sicer ni bil velik, vendar pa smo bili s februarjem že skoraj 4 odstotke pod letno dinamiko. Podobno velja za izpolnjevanje mesečnih planov proizvodnje. Januarski plan je bil realiziran z 99 odstotki, februarski pa samo z 90 odstotki.

To pomeni, da je bila proizvodnja v februarju zelo slaba. Dejstvo je namreč, da so bili že mesečni proizvodni plani v februarju v nekaterih temeljnih organizacijah postavljeni pod dvanajstino letnega plana. Brestova proizvodnja je bila tako v prvih dveh mesecih vrednostno za približno 120.000.000 dinarjev pod dinamiko letnega plana. Za približno 11 odstotkov pa je bila celo nižja kot v enakem času lani. Najbolj je zaostajala proizvodnja v naši največji temeljni organizaciji.

Kje so glavni vzroki za tako velike težave že na začetku leta? Kako bomo nadomestili dosedanja izpad?

MAJHNE SERIJE

Vsekakor moramo na prvem mestu omeniti značilnost letošnjih proizvodnih planov, saj smo imeli že v začetku leta, predvsem v finalnih temeljnih organizacijah, proizvodnjo zapolnjeno predvsem s izvoznimi izdelki. To pa že zaradi cenovnega učinka pomeni bistveno nižjo vrednost proizvodnje, kot če bi izdelovali izdelke za domači trg.

Naši lansirni plani so sestavljeni iz majhnih serij in iz širokega asortimenta različnih elementov. V proizvodnji pohištva v Cerknici imamo na primer 16 proizvodnih nalogov z 200 različnimi elementi. Nič bolje ni v Masivi, kjer imajo v proizvodnji 30 izdelkov. Podobno je v Gabru in Jelki.

Vsekakor to tehnologiji, prilagojeni za velike serije, povzroča precej težav. Tako beležimo precej izgubljenega časa samo zaradi pogostega nastavljanja ključnih strojev, in s tem objektivno zmanjšujemo fizični pretok materiala. Vse več je delovnih strojev, ki pomenijo proizvodna ozka grla.

Znano je, da z lanskim zveznim odlokom, ki je zaostрил pogoje za uvoz opreme, le-te ne bi mogli nabaviti, tudi če bi imeli sredstva. Izdelki v proizvodnji so v glavnem novi. Zato smo pogosto zamujali z izdelavo proizvodno-tehnične dokumentacije predvsem tudi zaradi zelo kratkih dobavnih rokov. Proizvodnja se je morala v takih primerih reševati tudi z improvizacijami pri dokumentaciji, kar pa je za organizirano industrijsko delo nedopustno. Izdelki, za katere so osnova oplenitene iverke in furnirani izdelki, povzročajo v naši proizvodnji neenakomerno obremenitev.

težav oddelkov in posameznih skupin strojev. Nujna posledica tega je manjši fizični obseg proizvodnje.

POMANJKLJIVA OSKRBA

Naša proizvodnja še vedno ni ustrezno oskrbljena z vsemi potrebnimi surovinami in repromateriali. Tudi kvaliteta posameznih repromaterialov je pogosto sporna. Posebno ko gre za uvozne materiale, pa objektivne okoliščine (zapleteni postopki) onemogočajo krajše nabavne roke.

Na žalost se to dogaja tudi pri nekaterih domačih dobaviteljih. Velike težave smo imeli pri nabavi iprena, tapetniškega blaga, melaninskih folij, ultrapasov, embalaže, površinskih materialov, katerih dobave so bile pogostejše tudi z deviznim združevanjem.

Posamezni tuji kupci pa so zahtevali, da so se v njihove izdelke vgradi tudi uvozne repromaterialne. Take repromaterialne nabavljamo kot začasen uvoz.

PREMALO SPOŠTUJEMO DOGOVORE

Dobavitelji repromaterialov, ki so bili hkrati tudi kupci končnih izdelkov, se največkrat niso držali dobavnih rokov. Tako so posredno zavlačevali odpoklice izdelkov, nam pa povzročali precejšnje proizvodne nevednosti.

Spreminjati je bilo treba organizacijo proizvodnega zaporedja, povečale so se nam zaloge nedovršene proizvodnje, s prekladanjem elementov je prihajalo do večjih poškodb, ni bilo realizacije in podobno.

Posamezne temeljne organizacije imajo velike proizvodne obveznosti, kar zadeva spoštovanje pogodbenih dobavnih rokov v izvozu. Posamezna izvozna naročila, na primer pri kuhinjah, katerih proizvodnja je bila predvidena tudi v drugem polletju, bo treba izdelati že v prvem. Zato teče proizvodnja v več izmenah, dela se ob prostih sobotah, v proizvodnji delajo tudi režijski delavci iz temeljnih organizacij in skupnih dejavnosti. Podobno je v temeljnih organizacijah Pohištvo in Jelka.

V proizvodnji izdelkov iz masivnega lesa se soočamo s skoraj nerešljivimi težavami zaradi premajhnih zmogljivosti za sušenje lesa. Prav po izdelkih iz masivnega lesa pa je tudi v tujini večje povpraševanje kot po ploškovnem pohištvu. Premajhne sušil-

nice nam resno ovirajo večjo proizvodnjo takega pohištva in izpolnjevanje dobavnih rokov.

Nemalokrat ne spoštujejo obveznosti o dobavnih rokih tudi naši kooperanti nekaterih polizdelkov. Skoraj vse naše finalne temeljne organizacije pa so od kooperacije precej odvisne.

S tem, ko sem nakazal samo nekatere osnovne in objektivne vzroke, ki so v začetku letošnjega leta povzročili težave v Brestovi proizvodnji, pa nisem mislil, da nimamo tudi subjektivnih slabosti.

Vsekakor so naše slabosti tudi vplivale na manjšo proizvodnjo. Potruditi se bomo morali, da bo teh slabosti v prihodnje čim manj. Naj ob koncu omenim našo oceno, da se bo proizvodnja v prihodnjih mesecih le popravila. To bi bilo nujno, saj je prav od izpolnjevanja naših planov proizvodnje v veliki meri odvisen uspeh našega letošnjega gospodarjenja.

D. Mazij

Cene pa kar rastejo

Načrtovana rast cen je bila za lansko leto sprejeta z resolucijo zveznega izvršnega sveta, in sicer s 15 odstotki. Ker pa je povišanje cen lani že v prvem polletju presseglo načrtovanih 15 odstotkov, je bil v začetku drugega polletja sprejet odlok o zamrznitvi cen za vse izdelke, razen nekaterih izjem: energija, prehrambeni izdelki, nafta in naftni derivati.

Kljub temu odloku pa so cene naraščale na različne načine. Tako ocenjujemo, da so se cene lani dvignile za okrog 30 odstotkov (resolucija 15 odstotkov).

V obdobju po odloku o zamrznitvi so začeli vsi naši dobavitelji uveljavljati potrjene cenike skupnosti za cene še pred izidom odloka; pojavljati so se začeli »novo« izdelki, izdelki po »posebnem naročilu« in »posebni obdelavi« in podobno.

Ti pritiski so se pojavili takoj po odloku o zamrznitvi, medtem pa so se letos pojavile nove oblike in načini v zviševanju cen.

Izredno hitra rast vrednosti dolarja je prizadela vso predelovalno industrijo, najbolj pa kemično. Zavedati se moramo, da je večina naših dobaviteljev vezana neposredno ali posredno na uvožene surovine in da rast vrednosti dolarja neposredno vpliva na cene njihovih izdelkov.

Tako vsak člen v reproverigi vse te poslabšane razlike prevlila v ceno svojih izdelkov in istočasno pogosto dobave za »novo« ceno. Do tega prihaja pri repromaterialih, ki jih primanjkuje, tako da se o upravičenosti višjih cen ne moremo pogajati, ker smo v podrejenem položaju.

Naše zahteve, da bi razvijali dohodkovne odnose, dobavitelji za sedaj še zavračajo in vztrajajo na kupoprodajnih odnosih. Poleg zvišanja cen so se zaostriili tudi plačilni pogoji in posledica tega je, da letnih sporazumov nismo podpisali z vsemi dobavitelji.

V primerjavi s cenami v lanskem oktobru so bile cene marca letos višje pri lesnih surovinah od 3 do 11 odstotkov, kemičnih izdelkih (površinski materiali, folije, laminati, lepila) za 30 odstotkov, drugi materiali do 25 odstotkov, nekateri materiali za vzdrževanje pa tudi do 250 odstotkov.

Po zadnjih informacijah pa nekatera združenja oziroma proizvajalci nekaterih izdelkov že pripravljajo nove sporazume, s katerimi bi uveljavljali nove cene kljub odloku, ki še velja.

J. Vidmar



Dobava hlodovine je zadovoljiva

Koliko in kam iz osebnega dohodka

Po ustavni opredelitvi je kosmati (bruto) osebni dohodek namenjen za zadovoljevanje osebne, skupne in splošne porabe. Razmerja med posameznimi oblikami potrošnje pa se občasno spreminjajo, pač glede na potrebe in možnosti v delovnih okoljih, kjer živimo. Družbena usmeritev pa nam v sedanjem gospodarskem položaju narekuje zmanjševanje vseh oblik neproduktivne porabe, kamor sodijo že prej omenjene.

Pri pogledu na spremembe stopenj prispevkov in davkov iz bruto osebnega dohodka v letu 1983 pa nastaja vtis, da se zmanjšuje samo ena vrsta potrošnje, in sicer osebna.

Naziv davka oziroma prispevka	Stopnja v dec. 1982 v %	Stopnja od 1. 1. 1983 v %	Razlika v %
1. Republiški davok iz OD delavcev	1,00	1,30	+0,30
2. Posebni republiški davok iz OD delavcev	0,40	0,40	—
3. Posebni republiški davok za blagovne rezerve SRS	—	0,40	+0,40
4. Občinski davok iz OD delavcev	0,50	0,50	—
5. Posebni občinski davok	0,40	0,40	—
6. Občinska skupnost otroškega varstva (po domicilu)	1,28	1,65	+0,37
7. Občinska izobraževalna skupnost	5,13	5,58	+0,45
8. Kulturna skupnost Slovenije	0,53	0,54	+0,01
9. Občinska kulturna skupnost	0,29	0,38	+0,09
10. Telesno-kulturna skupnost Slovenije	0,05	—	—0,05
11. Občinska telesno-kulturna skupnost	0,16	0,267	+0,107
12. Občinska skupnost socialnega skrbstva	0,99	1,22	+0,23
Zbirna stopnja po domicilu delavcev (1—12)	10,73	12,637	+1,907
13. Zveza skupnosti otroškega varstva Slovenije	0,91	1,02	+0,11
14. Občinska skupnost otroškega varstva (po del.)	0,49	1,00	+0,51
15. Občinska zdravstvena skupnost	0,76	1,01	+0,25
16. Skupnost pokojninskega in invalid. zavar. SRS	11,34	13,29	+1,95
Zbirna stopnja po delovnem mestu (13—16)	13,50	16,32	+2,82
17. Dodatni prispevek solidarnosti	0,80	0,80	—

SKUPAJ DAVKI IN PRISPEVKI IZ OD DELAVCEV (1—17) 25,03 29,757 +4,727

Iz tega pregleda vidimo, da so se prispevki z novim letom povečali za skoraj 5 odstotkov. Uveden je bil nov posebni republiški davok za zagotavljanje republiških rezerv, ki bodo služile za prekrbo občanov in organizacij združenega dela v primeru vojne ali večjih naravnih nesreč. S temi sredstvi se odpravljajo tudi večje motnje pri preskrbi prebivalstva z osnovnimi življenjskimi potrebščinami.

Oba občinska davka sta ostala na ravni lanskega leta, za občinske samoupravne interesne skupnosti (zap. št. 6, 7, 9, 11, 12, 14 in 15) pa v prvih letošnjih mesecih prispevamo za 1,959 odstotka več kot lani. Sredi marca je izvršni svet skupščine občine Cerknica na razširjeni seji poleg drugega obravnaval tudi prilive sredstev SIS družbenih dejavnosti za leto 1982, plan za leto 1983 in na osnovi tega tudi izračun prispevkov za obdobje maj—december 1983.

Na osnovi vseh elementov, ki vplivajo na višino prispevne stopnje, je bilo izračunanih in predlaganih več inatic. V času, kot to pišemo, samoupravni postopek sprejemanja še teče, pričakujemo pa, da bo stopnja za SIS družbenih dejavnosti v občini od 1. maja dalje za približno en odstotek nižja od dosedanje.

P. Kovšca



Masivna proga v TOZD Pohištvo

Naš novi delovni čas

V dneh, ko bo Obzornik med vami, bomo že delali po novem (vsaj kar zadeva delovni čas). Po vseh Brestovih temeljnih organizacijah in v skupnih dejavnostih so se namreč odločili, da bo trajal poletni delovni čas za prvo izmeno od 7. do 15. ure, za drugo od 15. do 23. ure in za tretjo od 23. do 7. ure.

NAS NOV DELOVNI ČAS

Posebej velja poudariti, da je bilo v razpravah o uvedbi »poletne ure«, ki so tudi nas močno obremenjevale, vendarle doseženo tudi »občinsko soglasje«. Skoraj vse delovne organizacije v občini (z izjemo Gradišča in Komunale — zaradi specifičnosti njune dejavnosti) so namreč delovni čas poenotile.

Sicer pa naj nanašamo nekaj ugotovitev iz utemeljitve za uvedbo omenjenega delovnega časa:

Predlog za nov delovni čas je pripravljen na podlagi zveznega zakona o računanju časa, republiškega družbenega dogovora o urejanju delovnega in obratovalnega časa in priporočil zveznih in republiških družbenopolitičnih organizacij.

Osnovni cilji so:

- učinkovitejšo gospodarjenje z družbenimi sredstvi s približevanjem času, ko je glede na psihofizične možnosti učinkovitost dela največja;

- humanizacija dela;
- čim večje poenotenje delovnega časa v delovni organizaciji, občini in republiki.

Poleg tega želimo uskladiti vsa druga vprašanja, ki so povezana s spremembo delovnega časa (prevozi na delo, varstvo otrok, izobraževanje in podobno), sicer bi imeli precej težav zlasti:

- pri skupnem in usklajenem prevozu delavcev na delo;
- pri varstvu in izobraževanju otrok (vzgojno-varstvene organizacije bi v primeru, če ne bi premaknili delovnega časa, morale

začeti delati ob 4.30 — računajoč na sedanji začetek dela;

- pri poslovnih povezavah z drugimi partnerji;

- pri začasnih prerazporeditvah delavcev med temeljnimi organizacijami;

- pri začetku delovnega dneva delavcev, ki se vozijo na delo iz bolj oddaljenih krajev.

To so samo nekatere ugotovitve, ki jih je ekonomsko težko ovrednotiti, nesporno pa izredno pomembno vplivajo na učinkovitost dela in na socialni položaj delavca.

Primerno novemu delovnemu času je predvidena tudi sprememba obratovalnega delovnega časa trgovin, uslužnostnih dejavnosti in drugih organizacij, ki tako ali drugače zadovoljujejo potrebe delavcev.

Zimski delovni čas za temeljno organizacijo PRODAJO in delovno skupnost SKUPNE DEJAVNOSTI se prične ob 7. uri. Takšno opredelitev narekuje več razlogov:

- družbeni dogovor, ki opredeljuje pričetek dela delavcev v eni izmeni za uro pozneje,

- sodelovanje s poslovnimi partnerji, zlasti s trgovskimi organizacijami, bankami in drugimi ustanovami,

- varčevanje z električno energijo in, ne nazadnje, doslej ustaljeni delovni urnik.

Zimski delovni čas za proizvodne delovne organizacije pa naj bi se tako kot doslej začel ob 6. uri, če ne bo s predpisi odločeno drugače.



Tokrat je naš sogovornik Anton Perčič, pravnik v skupnih dejavnostih.

— Vi ste delegat v samoupravni interesni skupnosti za stanovanjsko gospodarstvo. Katera vprašanja s tega področja bi lahko trenutno izpostavili kot najbolj bistvena?

Na področju stanovanjskega gospodarstva sta trenutno najbolj pomembni vprašanja, kako doseči načrt izgradnje družbenih, pa tudi zasebnih stanovanj ter tako vendarle uvesti ekonomske stanarine.

Na načrt izgradnje stanovanj bo v letošnjem in prihodnjih letih prav gotovo precej vplival zakon o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, ki je bil sprejet konec preteklega leta.

Delegati govore

Ekonomske stanarine smo poskušali uvesti že na začetku tega srednjeročnega obdobja, vendar nismo uspeli. Tako naj bi se šele letos vendarle odločili, kako in v kakšnem obdobju bomo prešli na ekonomske stanarine.

— Delegat naj bi prišel na skupščino z jasnim predlogom oziroma mnenjem svoje »baze«. Kaj lahko poveste o tem ob izkušnjah iz prakse?

Za učinkovito in pravilno delovanje delegatskega sistema bi moral delegat res imeti jasen predlog oziroma stališče svoje »baze« o posameznem vprašanju oziroma o zadevi, o kateri se bo odločalo na skupščini.

V praksi se še vedno dogaja, da posamezni delegati sploh nimajo takšnega stališča o vprašanih oziroma zadevah, o katerih se odloča na skupščini. Nekateri delegati sicer imajo predlog oziroma stališče, vendar njihov predlog ni dovolj jasen oziroma konkreten.

— Včasih se počutimo premo obveščeni, nekatera dogajanja grede mimo nas... po drugi strani pa imamo zajetna gradiva, ki se jih bojimo... in jih odložimo. Vidite rešitev, izboljšanja?

Rešitev bi bila vsekakor v krajših, preprostih in čim bolj jasnih gradivih. Tega seveda ni mogoče vedno narediti, saj samo vprašanje zahteva včasih bolj podrobno obrazložitev, kar pa seveda pomeni zajetnejše gradivo.

— Vi ste tudi delegat v skupščini zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije. Kako bi ocenili pretok informacij, pobud in stališč »od spodaj navzgor«, kot pravimo?

Glede te skupščine moram povedati, da pobud »od spodaj navzgor« praktično ni. Pretok informacij je sicer boljši, vendar pa še vedno ni tak, kakršen naj bi bil za bolj učinkovito delovanje same skupščine.

Za konec mi še povejte, kako bi za domačo nalogo opisali »dobrega delegata«.

Ta naloga vsekakor ne bi bila lahka. Dober delegat mora biti najprej zelo delaven in mora sprotno spremljati vse zadeve oziroma vprašanja s področja, ki ga kot delegat pokriva oziroma zastopa. Prisluhniti mora tudi različnim interesom in jih že v svoji sredini poskusiti poenotiti. Svojo sredino mora seznanjati z vsemi zadevami in dobiti njihovo stališče, da bo nato lažje in pravilneje odločal oziroma glasoval.

Seveda mora dober delegat znati tudi uskladiti stališče svoje sredine z morebitnimi drugačnimi stališči in nato o tem, pa tudi o vseh drugih zadevah seznaniti svojo sredino, sicer lahko izgubi njeno zaupanje.

Pripravila V. Šega

Stvari grede na bolje

POSLOVANJE NAŠE MINERALKE V PRVIH LETOŠNJIH MESAECIH

Izguba, ki je celi dve leti pestila temeljno organizacijo Mineralke, je bila z intenzivnim delom vseh dejavnikov pri sanaciji ob zaključnem računu za leto 1982 končno odpravljena. Zato smo leto 1983 pričeli z velikim optimizmom.

Glede na zaključke sanacijske komisije poteka proizvodnja sicer še vedno v eni izmeni. Program proizvodnje prilagajamo potrebam na trgu, zaradi česar zaloge upadajo. Še vedno proizvajamo oblikovance za termo akumulacijske peči, hkrati pa velik del surovih plošč tudi površinsko obdelamo.

Proizvodni plan zadovoljivo dosežemo. Zastojev zaradi okvar ali pomanjkanja surovin letos še nismo imeli.

Prodaja na domačem trgu poteka v okviru načrtovane. Pridobili smo že nekaj stalnih od-

jemalcev za gradbeništvo, medtem ko je prodaja v ladjedelništvu že dalj časa ustaljena in razmeroma ugodna.

Posebej velja poudariti rezultate v izvozu, saj so neprimerno ugodnejši kot lani. Izpolnili smo pomembno naročilo za Sovjetsko zvezo, pri čemer smo z velikim prizadevanjem vseh delavcev uspeli obdelati veliko količino razmeroma zelo zahtevnih izdelkov. Pri tem smo imeli nekaj tehnoloških težav, ki jih bomo morali v bližnji prihodnosti razrešiti z uvedbo strojne linije za oplemenitenje.

Poleg tega zaključujemo tudi znatno količino stropnih elementov za izvoz na konvertibilno področje. Predvidevamo, da bodo odpremljeni še v marcu.

Cene za oba izvozna izdelka so za našo temeljno organizacijo razmeroma ugodne, tako da lahko pričakujemo tudi ugodne finančne rezultate.

F. Mele

INLES letos ne bo začel nobenih novih naložb (razen nove žage, ki je že v gradnji), niti ne večjih investicijsko-vzdrževalnih del, predvsem zato, da bi ohranili najnujnejšo likvidnost.

HOJA uspeva tudi z izvozom oken. Že pred gradnjo tovarne oken Hobles v Čedadu je bilo dogovorjeno, da bo izvajalec pridobljenih naročil pred obratovanjem te tovarne Hoja. Tako so lani večje količine oken že izvozili na italijansko tržišče, pa tudi v Zahodno Nemčijo. Nedavno pa so s tovrstnim izvozom prodrli tudi na afriško tržišče.

LIP Konjice se ubada s težavami zaradi neredne dobave hlodovine. Lani so od drugih dobaviteljev kupili nad 20.000 kubičnih metrov žaganega lesa. Približno polovica ga gre za potrebe proizvodnje stavbnega pohištva. Prisiljeni so bili tudi uvoziti okrog 5.000 kubičnih metrov žaganega lesa — vendar s klirinskega področja.

LIP Bled zvečine izvažja v zahodnoevropske dežele in Združene države Amerike (opažne plošče, stavbno in sobno pohištvo), prizadeva pa si tudi za izvoz v vzhodne dežele in dežele v razvoju. Lani so že dosegli delež izvoza v celotnem prihodku 20,1 odstotka (leto poprej 17,3 odstotka).

STOL si ob spremljanju in prilagajanju tržnim potrebam prizadeva za uvajanje novih in dopolnjevanje dosedanjih proizvodnih programov. Ugotovili so, da se je v svetu razmahnila zlasti prodaja lameliranega pohištva. Zato so se odločili, da takšen program vključijo tudi v svojo proizvodnjo. Omarasto in pisarniško pohištvo dobiva zaobljene robove v izvedbi masivnega lesa in plastike. Novosti postopoma že vključujejo v serijsko proizvodnjo.

ALPLES ima na svojem računalniku naslednje obdelave: lansiranje delovnih nalogov z izdelavo delovne dokumentacije, dnevno vnašanje podatkov o proizvodnji in prevzemu repromateriala s kontrolo zalog, prevzem izdelkov v skladišče, vnašanje na-

ročil, odprema blaga s kontrolo zalog, fakturiranje, analiza gibanja naročil in prodaje za potrebe načrtovanja proizvodnje in prodaje, analiza prodaje po potnikih in po področjih, kadrovska evidenca, obračun osebnih dohodkov, evidenca osnovnih sredstev z obračunom amortizacije, obračun proizvodnje in obračun stroškov avtoparka. Računalnik že dela na mejah svojih zmogljivosti.

V MEBLU je bilo lani predloženih kar 212 predlogov inovacij (leto prej 108). Kalkulativna gospodarska korist je znašala 8.512.415 dinarjev in je bila osnova za izplačilo 353.965 dinarjev stimulativnih nagrad. Delež posebnih nadomestil v gospodarski koristi je torej 4,16 odstotka.

V ELANU so lani porabili 5,5 milijonov kilovatnih ur električne energije in zanjo odšteli 21 milijonov dinarjev. 48 odstotkov je gre za ventilacije in prezračevanje. 27 odstotkov za obratovanje strojev in naprav, 15 odstotkov za razsvetljavo, ostalo pa za črpalke in ogrevanje.

MARLES se je lani z investitorjem Geneksom iz Beograda dogovoril o gradnji depandans hotela z recepcijo in veznim hodnikom na Kopaoniku. V štirih mesecih jim je uspelo izdelati projekte, narediti elemente, zgraditi temelje in in montirati okrog 3.000 kvadratnih metrov objektov — vse na osnovi dogovora »ključ v roke«. Turisti — predvsem tuji — so to zimo že preži-

veli v teh objektih. Na osnovi uspešno opravljenega posla se Marlesu obeta delo na Kopaoniku še za nekaj prihodnjih let.

Izmed LESNINIH proizvodnih temeljnih organizacij je največji izvoznik Sopota iz Radeč. Izvažja predvsem v Združene države Amerike, Francijo, Belgijo in Veliko Britanijo. Zaradi recesije na ameriškem tržišču se je njihov izvoz na to območje sicer zmanjšal za polovico, zato so v zadnjem času znova posvetili večjo pozornost izvozu otroških postelj in zibelk v zahodnoevropske dežele. Delež izvoza v tem 140-članskem kolektivu je lani predstavljval skoraj tretjino vrednosti celotnega prihodka.

V NOVOLESU je bilo lani zaradi boleznin, porodniškega dopusta, nezgod pri delu ali doma, nege družinskega člana in boleznin nad 30 dni 67.325 dni izostankov ali 9,3 odstotka delovnih dni. Zaradi teh izostankov je bilo vsak dan doma povprečno 253 delavcev (v delovni organizaciji je 2726 zaposlenih). Pripravljajo vrsto ukrepov, da bi stanje izboljšali.

V GLIN Nazarje pripravljajo več novih oziroma dopolnjenih izdelkov: mize iz masivnega lesa v kombinaciji z ramiko ali marmorjem, sistem stropov, ograj, nosilcev in stebrov iz masivnega lesa iglavcev, tridelne zložljive stopnice z novim sistemom okovja brez uvoženega materiala, toplotne zavese, hobi program iz oplemenitenih ivernih plošč in polkna z gibljivimi lamelami.

GREMO V KRIŽNO JAMO!

Bi šli radi z nami v Križno jamo?

Gremo brez karbidovke, čelade in kombinezona, tudi brez čolna! Spoznali jo bomo ob besedi slovenskega jamarja Franceta Habeta. Ob diapozitivih se bomo sprehajali po rovih in kottičkah te lepote, ki nam je vsem dostopna, vendar malo obiskana in znana.

Od prvega ponornega rova jame, skozi stranske skalne rove, kjer so v Medvedjem rovu med plastmi sige in poplavine ilovice našli kosti jamskega meveda, tja do skalnih rorov na odtočni strani jame, ki so poglabljeni v 10 metrov globokih Kittlovih breznicah. Kaj je še v rovih s skupno dolžino 8000 metrov, vam bosta z diapozitivi odkrivala Ljot Troha in Zdravko Kramar.

Pridite v petek, 15. aprila v prostore pod Ljubljansko banko! Zelena komisija NSK



Sestanek delovne enote (iz TOZD Pohištvo)

Raznoliko delo sindikata

LETNA KONFERENCA SINDIKATA V TOZD POHIŠTVO

Ker je minilo že leto dni od volitev v izvršne odbore sindikata, smo ocenili svoje enoletno delo in zastavili smer za prihodnje.

Letna konferenca je bila 10. marca za vsako izmeno posebej. Na sestanku dopoldanske izmene je bil prisoten tudi sekretar občinskega sindikalnega sveta Franc Urbas.

V razpravi je bila med drugim kritično ocenjena delovna disciplina v tovarni. Na slabo disciplino precej vpliva nepreskrbljenost tovarne z delom, kar povzroča zadrževanje delavcev po stranskih prostorih. Temu je vzrok predvsem premalo naročil kupcev. Prej kot disciplino pa bi moral sindikat obravnavati vprašanje delovne morale, ki je na zelo nizki stopnji, prav tako tudi medsebojni odnosi. To se odraža predvsem pri glasovanju, se pravi, pri samoupravnem odločanju. Čutiti je premalo žive besede pri delu z ljudmi, predvsem pri razpravah o samoupravnih sporazumih, periodičnih obračunih in zaključnih računih.

Sindikalna organizacija bi se v prihodnje morala bolj zavzemati za socialno varnost delavcev, pa tudi za njihovo počutje. Glede premaknitve delovnega časa se delavci zavzemajo za enoten čas po vseh delovnih organizacijah v občini.

Če želimo prebroditi sedanje težave, s katerimi se srečuje naša družba in tudi mi v naši tovarni, se moramo nasloniti na lastne sile. Izboljšati moramo disciplino, delovni čas in delovne pripomočke pa je treba bolj izkoristiti. Kljub iztrošenosti strojev in delovnih pripomočkov bi morali povečati proizvodnjo, da bi lahko ustvarili večji dohodek, ker bomo le tako dosegli višje osebne dohodke. Samo z boljšim delom bomo obdržali in izboljšali naš dosednji življenjski standard.

Osnovna organizacija sindikata želi, da bi člani tvorno sodelovali pri reševanju naštetih vprašanj, saj bomo uspeli le s skupnimi napor in prizadevanji vseh delavcev.

B. Petrič

LETNI ČLANSKI SESTANEK SINDIKATA TOZD TAPETNIŠTVO

Na letnem članskem sestanku osnovne organizacije sindikata v Tapetništvu, ki je bil 25. februarja, smo obravnavali zaključni račun in poslovno politiko za leto 1982, plan in poslovno politiko za leto 1983, delo sindikata v preteklem letu in program dela za leto 1983.

V razpravi o poslovnih rezultatih smo lahko ugotovili, da je bila edina svetla točka večja prodaja oblažjenega pohištva, na kar sta vplivala predvsem dober izbor programa in cenejša proizvodnja, ki smo jo dosegli z večjo storilnostjo in z boljšo organizacijo dela.

Ob poslovnih rezultatih smo lahko ugotovili, da nam je porasel celotni prihodek, vendar pa je dohodek ob tem manjši, ker so nam izredno narasli materialni stroški. Ugotovili smo, da je v prihodnje naša osnovna naloga, povečati izvoz na konvertibilno področje, s katerim bi si zagotovili možnosti deviznega združevanja za boljšo preskrbo z repromateriali.

O delu sindikata smo ugotovili, da je bil lani nosilec številnih

samoupravnih razprav in sicer o spremembah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka in samoupravnega sporazuma o izobraževanju. Sindikat je tudi ocenil dosedanje organizacijo informiranja v temeljni in v delovni organizaciji. Poleg tega se je sindikat zavzel tudi za boljšo organizacijo letovanja.

Na letnem članskem sestanku si je sindikat zastavil tudi okvirne naloge za prihodnje obdobje. Vsekakor je naša osnovna naloga, da se zavzemamo za večjo produktivnost z boljšim delom in organizacijo, kar nam bi omogočilo tudi boljše osebne dohodke in socialno varnost delavcev.

J. Kvaternik

Veliko zastavljenih nalog

LETOŠNJI PROGRAM DELA V AVTOMATSKI OBDELAVI PODATKOV

Za leto smo si zastavili vrsto novih nalog, kako razširiti informacijski sistem za potrebe Bresta in naših uporabnikov.

Prva in stalna naloga je vzdrževanje in širitev sedanjih obdelav. Pri tem je treba poudariti, da nekateri uporabniki naših informacij v obdelavo podatkov ne pošiljajo redno. Zaradi teh zamud pri knjižnem in dejanskem stanju nastopajo težave, ki jih moramo reševati sproti.

Zaradi takšnih napak porabijo delavci v naši službi okrog 30 odstotkov delovnega časa. S tem pa je manj časa za delo pri razvoju novih obdelav, ki jih načrtujemo. Zato lahko vzamemo plan bolj kot za želeni cilj, kako pa bo izpolnjen, bomo videli ob koncu leta.

Še naprej želimo širiti terminalno mrežo. Letos nameravamo postaviti tri terminale za potrebe Prodaje, in sicer dva za potrebe disponentov in enega v centralno skladišče gotovih izdelkov. Postavili naj bi ga tudi v Gabru za potrebe obeh temeljnih organizacij v Loški dolini. V Gabru so težave s telefonsko linijo, ki nam jo pošta obljublja že od lanskega oktobra. Terminale za Prodajo naj bi postavili v letošnjem drugem četrtletju.

Zamenjati bi morali tudi daljinsko kontrolno enoto, s čimer bi omogočili tudi širitev terminalne mreže za potrebe naših uporabnikov (LIV Postojna, SORA Medvode, ELAN Begunje, TRANSAVTO Postojna).

Za potrebe Bresta načrtujemo naslednje obdelave:

1. Priprava in uporaba obdelave »vodenje proizvodnje«, ki jo bomo razvijali skupaj s tehnologijo iz temeljnih organizacij.
2. Do 31. marca bomo pripravili obdelavo »plan« (spremljanje proizvodnje in prodaje po skupinah izdelkov, in sicer desetdnevno in mesečno).
3. Razpis »delovnih kart« na računalniku za Gaber in Pohištvo (druge temeljne organizacije to že imajo).
4. Prehod obdelave »glavna knjiga« na on line obdelavo (s terminali).

Za potrebe drugih uporabnikov pa načrtujemo:

1. Prenos novega materialnega poslovanja za uporabnike TRANSAVTO Postojna, LIV Postojna, AVTOMONTAŽA Cerknica, SORA Medvode.
2. Predstavitev obdelave »glavna knjiga« za LIV Postojna.
3. Fakturiranje in naročila za potrebe LIV Postojna.
4. Osebnih dohodkov za TRANSAVTO Postojna.
5. Razširitev sodelovanja z občino Cerknica — razpisovanje davkov in odmer; za občino Cerknica že obdelujemo osebne dohodke.

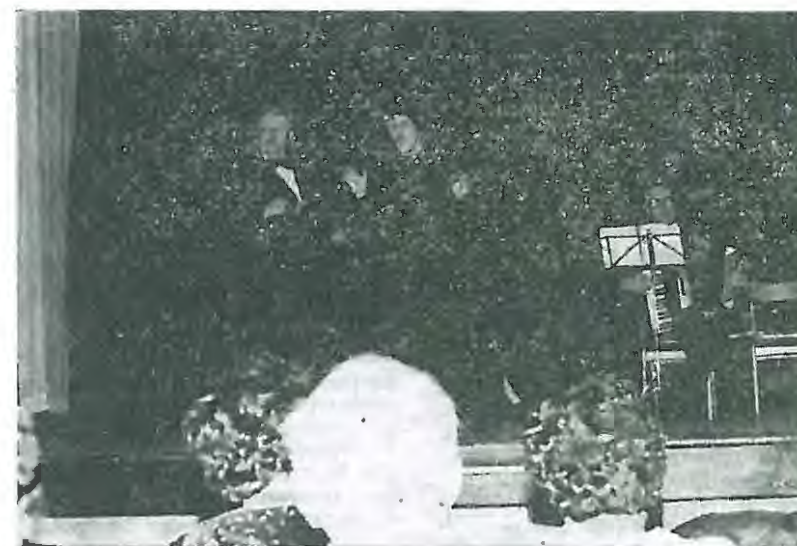
Naloge je torej veliko in naj bi jih tudi izpolnili, seveda če ne bo kakšnih večjih nepravilnosti v sedanjih obdelavah, ki se žal še vedno redno pojavljajo.

Ce pa ho do napak prišlo, bomo morali povedati, kdo jih je povzročil. Če so napake posledica malomarnosti, bomo proti posameznikom prisiljeni uvajati tudi disciplinske postopke.

M. Braniselj



Prisrčno praznovanje dneva žena v TOZD Pohištvo. Kulturni program so pripravile same.



Ženam je bil za njihov praznik posvečen tudi koncert znanih slovenskih opernih pevcev.

FELIKS RAZDRIH

Zapustil nas je še en predvojni revolucionar, človek, čigar celotna življenjska pot je vtakana v naše predvojno delavsko gibanje, osvobodilni boj in povojno oblikovanje naše socialistične samoupravne družbe — **Feliks Razdrih**. Rodil se je na Vrhniki na prelomu iz 19. v 20. stoletje (1901. leta), ko se je začel po vsem svetu prebujati delavski razred, katerega pripadnik je bil pozneje tudi sam. Mlad se je vključil v delo sindikata na parni žagi Marof, kjer je opravljal različna dela.

Bil je eden izmed pobudnikov za zgraditev sindikalnega doma — »barake« — ki naj bi na novo ustanovljeni sindikalni organizaciji na Marofu (27. 8. 1919) služil za delo. Prizadevno se je vključeval v delo sindikata ter bil tudi eden izmed pobudnikov za organiziranje stavk v tridesetih letih, ki so jih pripravljali na žagi Karla Kovača. Deloval je tudi v okviru kmečko-delavskega gibanja in bil leta 1933 kot prvi delavski zaupnik izvoljen v takratno občinsko upravo, kjer je zastopal interese naprednega delavskega gibanja.

Ob napadu na Jugoslavijo se je aktivno vključil v narodnoosvobodilni boj že leta 1941 in pozneje med vojno opravljal različne funkcije. Bil je član okrožnega komiteja za Kočevsko in Notranjsko, član rajonskega komiteja in nazadnje je leta 1944 postal član izvršnega odbora okrožnega narodnoosvobodilnega odbora (NOO) za Ribniško-Notranjsko okrožje.

Po osvoboditvi je opravljal različne družbenopolitične dolžnosti, od člana okrožnega komiteja za Novo mesto, državne kontrolne komisije, do zadolžitve, ki jih je imel v okviru sindikata, od koder je odšel tudi v zasluženi pokoj.

V vsem svojem delovanju je bil Feliks Razdrih predan politični delavec in vzgojitelj. Danes lahko s trpkostjo ugotovljamo, da nas je zapustil eden zadnjih predvojnih notranjskih revolucionarjev, ki se je vse svoje življenje boril za pravičnejše medčloveške odnose in za napredek Notranjske, na katero je bil tako navezan.

B. Troha



Razprava o zaključnem računu za preteklo leto in o letošnjem planu.

Kljub zaostrenim razmeram za gospodarjenje smo povečali proizvodnjo, preskrbo smo po poletnih in jesenskih težavah izboljšali, čuti se tudi boljši odnos do dela. Vse bolj se spoštujejo v slovenski skupščini sprejeta merila za investiranje, ki je bolj usmerjeno v povečanje izvoza in v prestrukturiranje gospodarstva. Pri delavcih se utrjuje prepričanje o nujnosti še večjega vključevanja v mednarodno delitev dela in v povečanje izvoza. Tudi pri zmanjševanju porabe smo doslednejši pri uveljavljanju resolucijskih meril. Podobno nas opogumlja v začetku letošnjega leta zastavljeno uresničevanje stabilizacijskih nalog, krepi se zavest o nujnosti opiranja na lastne sile, o skupnem gospodarjenju, o povečanju izvoza na konvertibilno območje, pa tudi o združevanju dela in sredstev.

Geza Bačič na 6. seji CK ZKS

Blíže ekonomskim stanarínam

STANARINE OD 1. APRILA DALJE VIŠJE ZA 36 Odstotkov

Razprave o prehodu na ekonomske stanarine in o povečanju stanarin s 1. aprilom letos so ponovno zaživele. Vzdrževanje družbenega stanovanjskega sklada postaja vse težje, saj cene gradnje in vzdrževanja stanovanj in stanovanjskih hiš rastejo nekaj zadnjih let hitreje kot se povečujejo stanarine.

Tudi dogovor o prehodu na ekonomske stanarine, vključen v samoupravni sporazum o temeljih plana za obdobje 1981–1985, se ne uresničuje. V letu 1985 bi morali namreč doseči stanarino v višini 2,44 odstotka od vrednosti stanovanj, trenutno pa jo dosegamo 1,01 odstotka, kar je znatno manj kot leta 1980.

Aprilsko povečanje stanarin z jema 16 odstotkov gospodinjstev v naši občini, koliko jih živi v družbenih stanovanjih. Konec leta 1981 in v začetku leta 1982 so bila vsa družbena stanovanja na novo pretočkovana in prevrednotena. Tako nastala nova vred-

nost stanovanj je sedaj osnova za izračun nove stanarine. Stanarine se v povprečju povečujejo za 36 odstotkov, vendar pa ob prevrednotenju stanovanj to pomeni, da se bodo nekatere stanarine povečale za 20, druge pa celo za 260 odstotkov.

V obeh primerih gre za dvo-sobno stanovanje, veliko nekaj nad 50 kvadratnih metrov s tem, da je bila za prvo sedanja stanarina 1.107,90 dinarjev mesečno in se povečuje na 1.340,45 dinarjev mesečno ali z 19,47 dinarjev za kvadratni meter na 23,56 dinarjev za kvadratni meter, za drugo pa od 176,75 dinarjev me-

sečno na 652,40 dinarjev mesečno ali s 3,45 dinarja za kvadratni meter na 12,73 dinarjev za kvadratni meter. To pomeni, da se bodo cene v starejših stanovanjih na osnovi novega točkovanja, ki upošteva razne pomožne prostore (ti so pri starih stanovanjih mnogo večji kot pri novih), v odstotkih povečalo več kot pri novih, vendar pa bo stanarina za kvadratni meter še vedno mnogo manjša.

Skupščina stanovanjske skupnosti bo sprejela tudi novo lestvico o delni nadomestitvi stanarine, ki jo prejema od 30 do 40 družin. Sedaj se bo število družin, ki bodo prejemale nadomestilo, predvidoma povečalo na 50, kar predstavlja nad 6 odstotkov družin, ki stanujejo v družbenih stanovanjih.

Pa še nekaj. Vsako povečanje stanarin naj bi bilo tudi ena od pobud za boljše vzdrževanje stanovanjskega sklada in za uveljavljanje hišne samouprave. Zakon o stanovanjskem gospodarstvu je predvidel, da bi morali v letu 1982 v vseh hišah z nad 5 stanovanji ustanoviti skupnosti stanovalcev in prevzeti celotno gospodarjenje s stanovanjsko hišo. Do sedaj je ustanovljenih le 13 skupnosti od predvidenih 34, pa tudi od ustanovljenih jih je le nekaj delavnic.

V tem času predvidvamo nove dejavnosti s sodelovanjem krajevnih skupnosti, krajevnih konvencij SZDL in aktivnosti zveze komunistov. Pričakujemo, da bodo skupnosti stanovalcev le postale osnovne celice samoupravljanja stanovalcev s polno odgovornostjo za gospodarjenje.

F. Levec

Precej zapleteno

TUDI V TOZD MASIVA OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV NA RAČUNALNIKU

Poleg prednosti, ki jih nudi računalnik in jih vsi že dobro poznamo, pa se pojavlja tudi precej težav, ki jih tisti, kateremu so naložene, težko obvlada. Zlasti se je to pokazalo pri sedanji proizvodnji v naši tovarni. Več kot polovica izdelkov je namenjena izvozu. Časi od naročil do izgotovitve so zelo kratki. Serije so majhne, izdelki čedalje zahtevnejši.

V takih pogojih prihaja do tega, da damo izdelke v krojilnico, še preden so pripravljeni tehnološki postopki, ki so osnova za vpis v računalnik.

Ker teh ni, ne moremo dobiti spremnic in delovnih kart. Pomagamo si tako, da karte pišemo ročno in kasneje dopolnimo podatke v računalniku. Kljub temu pa se še včasih zgodi, da delovne karte niso dovolj zgodaj v proizvodnji.

Pisanje učinkov na delovno karto je preprosto. Za vsak element je toliko kart, kolikor operacij moramo opraviti na njem, da dobimo želeno obliko in kvaliteto. Delavec samo najde pravo in vpiše nanjo vrsto dela, datum, čas, narejeno količino in svoje ime.

Ozko grlo pri obračunu nastane v začetku meseca v računski službi, kjer je potrebno podatke z zadnje karte urediti, prenesti na prvo stran in opremiti z matično številko delavca in s šifro opravila.

Takrat zamenjamo vse karte in ob množici le-teh je potrebna popolna zbranost zaposlenih, da je delo opravljeno brez napak in v roku. Sledi kontroliranje izpisov, popravljanje odkritih napak, ponovno kontroliranje in končno izplačilo. Opisani postopek traja štirinajst dni. Za vsako fazo obračuna je dogovorjen rok, ki ne sme biti zamujen, če hočemo osebne dohodke dobiti pravočasno.

I. Zabukovec



Na otvoritvi razstave je zapel ženski pevski zbor iz Begunj

Nova likovna razstava

Sredi marca je bila v cerkniškem salonu pohištva odprta še ena likovna razstava. Tokrat razstavlja mladi slikar Jure Čihlač (rojen 1944. leta), ki pa se že dobro desetletje uspešno uveljavlja v slovenskem likovnem prostoru s številnimi samostojnimi razstavami in s sodelovanjem na skupinskih razstavah doma in v tujini.

Sam o svojem ustvarjanju razmišlja takole:

»Prisotna je želja po ustvarjanju in ohranitvi trenutkov doživetja — spoznanja. Misel je brezmejna in sega daleč prek (ustaljenih) naravnih zakonitosti, vendar (zaenkrat) še ni sposobna ustvariti svojega reda, zato se v svojem nihanju vedno znova vrača k svojemu izvoru — naravi.

Likovno ustvarjanje mi pomeni eno od najzahtevnejših oblik človekove aktivnosti, saj so tukaj v neposredni soodvisnosti intenzivnost kritičnega opazovanja, razmišljanja in ročne spretnosti, kakor tudi v samem delu prisotni oblika in vsebina, ki se medsebojno dopolnjujeta in prepletata.

Pa še nekaj na rob k sami otvoritvi razstave. V cerkniškem kulturnem in drugem svetu je minila povsem neopaženo, kljub temu, da je bilo razpisanih blizu dvesto tiskanih vabil.

Sicer pa od otvoritve velja omeniti le prijeten nastop ženskega pevskega zbora iz Begunj.

B. Levec



Nedvomno je skrajni čas, da se nadvse resno zamislimo, ali so te stalne razstave same sebi namen, ali pa pomenijo za našo srenjo tudi kulturni dogodek. Če naj velja slednje, bo potrebno zastaviti trden vsebinski program prihodnjih razstav, obogatiti kulturni del otvoritev in (le kako?) doseči, da bi k otvoritvi prišlo vsaj deset odstotkov vabljenih predstavnikov Bresta in družbenopolitičnega življenja v občini, da o drugih občinah ne govorimo.

NAŠI LJUDJE

Tokrat smo za to našo stalno rubriko izbrali IVANKO KRENC iz Žagalnice. V naši temeljni organizaciji dela že trindvajset let in kljub temu, da je invalidka III. kategorije, je vedno nasmejana in polna življenjskega optimizma. Takoj je bila

»Delala sem že vsepovsod. Najraje v zahojarni, pa v strojni in v lakirnici. Tu mi je bilo tudi najbolj všeč. Dobro smo se razumeli, žal pa mi je bolezen preprečila nadaljnje delo v tem oddelku in sem šla v kartonažo, kjer sem še sedaj. No, pa se tudi tu dobro razumemo.

Kot invalidki mi omogočijo primerno delo, kolikor je pač mogoče. Včasih je treba poprijeti tudi za težje delo. Se pa z dohro voljo da prenesti tudi to. Prav gotovo bi pri nas na Marofu še bolj skrbeli za invalide, pa nam neposredni delovni proces tega ne omogoča v polni meri.

Prav pa je, da se bomo tudi invalidi na Brestu organizirali v klub in bomo tako dobili svoje mesto v družbi. Organizirani bomo lažje reševali svoje težave, ne pa tako kot do sedaj, ko vsak skrbi sam zase in mnogokrat nleti tudi na gluha ušesa in potrka na napačna vrata.

Tako nam je povedala Ivanka, ki je bila in je še vedno tudi prizadevna samoupravljalica in dobra delavka. Želimo ji, da bi bila še naprej vedno dobre volje in zadovoljna med nami.

Pripravil A. Obreza



pripravljena na pogovor. Skoraj bi človek rekel, da nam je tiho očitala, ker smo jo šele sedaj izbrali za to rubriko.



Znanilke pomladi

Kakšna bo usoda knjižnice?

O DELU OBČINSKE KNJIŽNICE V CERKNICI

Po desetletnem obnovljenem delovanju knjižnice lahko ugotovimo, da je postala bralcem potreba in da vanjo redno zahajajo. Od 2500 knjig v letu 1973 se je njihovo število povečalo na 17.000. Tako smo končno dosegli vsaj minimalni osnovni standard knjižne zaloge — eno knjigo na enega prebivalca v občini.

To pa nas ne sme zadovoljiti, saj je precej knjig starejšega datuma; te seveda še niso za odpis, vendar ne sodijo več v tisto pravo živo zalogo.

Zato bi nujno morali vsako leto skrbeti za dovolj velik nakup novih knjig — spet po minimalnih standardih za splošno izobraževalne knjižnice, kar za nas pomeni eno knjigo na deset prebivalcev; vendar tega še vedno ne dosegamo.

S počasnimi koraki vendarle pridobivamo tisto, kar bi morali imeti že ves čas. Že v prejšnjem zakonu o knjižničarstvu so bile naloge knjižnic dovolj opredeljene, v novem, sprejetem lani, pa je vse še bolj jasno zapisano. Žal je med nami še vedno preveč tistih, ki mislijo, da je knjižnica sama sebi namen in samo stvar tistih, ki so v njej zaposleni, in morda še kulturne skupnosti. Se daj imamo še dve leti časa, da se v občini odločimo, ali bo naša knjižnica še matična ali pa bo to skrb prevzela knjižnica iz kakšne druge sosednje občine.

Ob vse težjem gospodarskem položaju se iz leta v leto bolj trdo borimo za najnujnejša finančna sredstva. Nimamo sredstev za opremo (knjižne police) ter za ureditev enot po krajevnih skupnostih in za čitalnico. Vse to še namreč šteje med investicije, ki pa so do skrajnosti omejene.

Obe zaposleni delavki in seveda vsi zvesti bralci smo lažje zadržali, ko je v jeseni leta 1981 knjižnica dobila nove prostore na Partizanska 9 (stara šola). Prostorji so večji, z nakupom dodatnih polic pa smo knjige bralcem lahko pregledneje ponudili.

Žal je za opremo čitalnice zmanjkalo denarja. Stabilizacija se pozna povsod, tudi pri bralcih, saj ne morejo več kupovati vseh

knjig, ki so komu vseh ali jih potrebuje. Obiskov v knjižnici je zato iz dneva v dan več. Lahko že govorimo o osveščenih bralcih, ki so se knjižnice navadili in spoznali njeno pravo vsebino dela; le-ta pa ni samo izposojanje knjig za razvedrilo, ampak tudi pomoč pri izobraževanju in iskanju posameznih svežih informacij.

Za vse to pa je potrebno sproti nabavljanje nove literature, bodisi knjig bodisi časopisov in revij. Vse več dijakov in študentov vsak dan prihaja domov in bi bili v čitalnici stalni gostje,

seveda, če bi jo imeli. V njej bi prebirali časopise in knjige, ki jih ne smemo izposojati na dom, in knjige, ki si jih izposojamo med posameznimi knjižnicami.

Zato bi bila za ureditev čitalnice nujna pomoč širše družbene skupnosti, predvsem pa posluh družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine. Tega pa že ves čas pogrešamo, saj njihovi predstavniki ne pridejo niti na skupščine kulturne skupnosti, da bi se vsaj tam seznanili z našimi težavami.

Naj bralcem še enkrat povejmo, da lahko obiščejo knjižnico nico vsak ponedeljek, torek in petek od 10. do 16. ure in ob četrkih od 10. do 18. ure.

Posamezne informacije pa lahko slišijo tudi po telefonu številka 791-078.

H. Mele

NEKAJ NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

MIHELIČ Mira: *Obraz v zrcalu.*

Roman, napisan v začetku štiridesetih let, pripoveduje o ogo-ljufani ženski, ki jo prepad med idealom in resničnostjo spravi v boj za goli obstanek. V romanu se prepletajo skoraj vsi motivi, ki jih poznamo iz drugih pisateljevinih del.

BURK Michael: *In jutri ves svet.*

Roman v dveh knjigah, v katerem pisatelj razkriva nacistični sistem in njegovo ideologijo, pri čemer poudarja splošno nevarnost, ki preti svetu od takih ideologij. Glavni junak romana je diplomat v zunanem ministrstvu reicha, ki se odloči za boj proti nacizmu.

KIRST Hans Hellmut: *08/15 v stranki.*

Zgodba o mlademu človeku, ki se je v letih nacizma znašel pred izbiro: sopotnik nacistične stranke ali tvegati svoj obstanek. V švejkovski zastavljeni zgodbi srečujemo vrsto različnih značajev, značilnih za tisti čas.

KAJZELJ Mirko: *Naš alpinizem.*

Ponatis priročnika, ki je prvič izšel pred petdesetimi leti. V knjigi je opisana zgodovina alpinizma, prvi vzponi na naše alpske vrhove, popisane so prvenstvene ture in alpinistična dejavnost tega obdobja, ki ga lahko imenujemo klasično dobo slovenskega alpinizma.

TIGER IZ POGORJA KUMGANG.

Korejske pravljice, ki so tematsko razdeljene v pet skupin: samosvoje pripovedi o nastanku sveta; zgodbe o živalih in ljudeh; pripovedke o duhovih in drugih nadnaravnih pojavih; o dobrosrčnih velikanih; hudomušne pripovedke. V vseh pravljicah pa je čutiti blagost, hudomušnost in življenjsko silo.



Letošnje otroške doklade

Delegati obeh zborov skupščine občinske skupnosti otroškega varstva so na februarjski seji sprejeli SKLEP o dohodkovnih pogojih in o višinah denarnih pomoči otrokom (otroških doklad) v letu 1983. Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca oziroma delovnega človeka v znesku:

- 1.350 din na mesec, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, do 3.900 din na družinskega člana mesečno;
- 950 din na mesec, če je dohodek družine od 3.900 din do 4.200 din na družinskega člana mesečno;
- 450 din na mesec, če je dohodek družine od 4.200 din do 4.700 din na družinskega člana mesečno.

Otroci iz kmečkih družin imajo pravico do denarne pomoči v znesku 500 din na mesec, če je dohodek iz kmetijske dejavnosti glavni vir za preživljanje družine in skupni katastrski dohodek ne presega 14.742 din oziroma 4.536 din katastrskega dohodka letno na družino oziroma družinskega člana, ali če je družina brez dohodka.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči, je upravičen do povečane denarne pomoči:

- 500 din na mesec, če je težje telesno ali duševno prizadet;
- 300 din na mesec, če ima edinega hranilca.

V dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, se štejejo vsi dohodki in prejemki, ne glede iz katerih virov ali na podlagi katerih predpisov jih družina ima.

Komisija za družbeno-denarne pomoči pri občinski skupnosti otroškega varstva bo po prostem predurku dodelila denarno pomoč ali pa jo odrekla, mimo sprejetih meril, če bo ugotovila, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

Občani, ki denarno pomoč že prejemate, morate vložiti zahtevek za denarno pomoč na obrazcu SP-2, občani, ki boste to pravico letos prvič uveljavljali, pa na obrazcu SP-1. Oba omenjena obrazca dobite v splošno kadrovske službe organizacij združenega dela, kjer ste zaposleni oziroma na sedežih krajevnih skupnosti in na teh mestih vloge najkasneje do 10. aprila 1983. leta tudi oddaste.

Z. Jerič

MAGDA STRAŽIŠAR MAGDUŠKA

OBISOJENCI ZIBELKE



(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Pred dolgim Mirenčkovim gospodarskim poslopjem je ustavil in obsedel na kozlu. Pod velikim napuščem je bilo okoli dveh vozov repe toliko delavcev, da je Ozimnik kar osupnil. Še prešteti jih ni mogel, ker so venomer hiteli obrezovati repo, ki sta jo dve ženski ne-prestano odvažali s samokolnicami v klet. Ena pa je z vilami umikala repno perje — cimo — obrezovalcem izpod nog in nalagala na drugi voz, da jo bodo odpeljali in kot gnojilo razmetali po košeninah.

Ozimnik je izstopil, se zravnil in se brez besede zrinil med delavci do Mirenčka, ki mu je obračal hrbet. »O, pozdravljen, prijatelj Pavle!« je vzkliknil in mu ponudil roko.

Za glavo manjši od njega, a postaven in čvrst starec se je obrnil in dejal: »Dober dan, Janez! Kaj pa tebe nosi okoli? Umazane roke imam,« se je izgovoril. Pa je počasi predejal nož v levo in se hladno rokoval z njim.

»Pojdiva v hišo, Pavle! Nekaj nujnega morava urediti! Toda brez

prič, Pavle! Prosim te!« je polglasno, skoraj skrivnostno moledoval Ozimnik.

Mirenček je s pogledom zaobjel svoje ljudi, se jim nasmehnil in vedro rekel: »Kmalu se vrnem.«

Ozimniku pa je vrgel čez ramo: »Kar tu me počakaj, Janez! Umaknil bom konje s ceste.« In že je stopil k Ozimnikovemu vozu, prijel konja za uzi in ju vodil pod svoj napušč blizu hleva. Ponudil je roko Žirovcu, jo krepko stisnil in mu z nasmehom pomagal izstopiti. Konja je privezal k drogu in ju pognil s plahtami.

Nato je povabil invalida: »Ali greš z menoj, Viktor?«

Presenečeni Žirovc je vabilo odklonil, se odmajal k obrezovalcem repe in se lotil dela. Ozimnik pa je stal kot trot in čakal. Dočakal je, da je Mirenček stopil k njemu: »No, Janez, pojdiva!«

Čim sta stopila v vežo, je Ozimnik brž zaprl vrata, ujel Mirenčkovo desnico in zaprosil: »Pavle, pri bogu te prosim, hitro me ostrizi na balin!«

»Čemu vendar taka naglica?« se je posmešnil Mirenček.

»Lepo te prosim, Pavle! Vzemim strojček in pojdiva v hlev, da ne bi kdo videl ali zvedel!« je medeno moledoval Ozimnik.

»A tako? No, naj bo. Pa stopiva v brusilnico, kjer se navadno vsi strižemo!« je odločil Mirenček.

Prišla v prijetno svetlo sobico, ki je bila prenatrana z žagami in različnim orodjem. Toda bila je svetla, ker je imela vso steno zastekleno. V kotcu pri vratih je stala mizica, poleg nje pa dva stola. Za mizico je bilo veliko ogledalo.

»Vseidi se, Janez!« je rekel Pavle. »Več kot pol življenja je poteklo, kar sem te zadnjič strigel. Ne vem, kaj te je pičilo, da si se odločil na golo. Zelo lepe kodraste lase si imel nekoč... Pa menda ja nisi pridela kakšnih živalic, Janez?« je z nasmeškom napletal Mirenček, ko mu je čez pleča ogrnil veliko brisačo.

Pripravil si je škarje in strojček in že je držal v rokah glavnik: »Počesati te moram, Janez, da bom laže in lepše strigel,« je še dejal. Potem pa... »Oprostite, Janez! Tale znak med lasmi... O, križana gora! Česa takega nisem še nikoli videl...« je zajecjal in prebledel.

»Nič ne maraj, Pavle! Samo ostrizi me do zadnjega lasu! Plačam, kolikor hočeš! Lej, pet starih avstrijskih zlatnikov ti dam, samo počisti to zmešnjavo z moje glave!« je zbral Ozimnik ves pogum za odločno prošnjo. Še enkrat je Pavle stopil k njemu, potem pa ves pribor za striženje pospravil.

Iz bledice njegovega obraza je žarelo dvojje živih, črnih oči, ki so

v sebi skrivale bridkosti in radosti življenja, a tudi marsikaj razumele. Zdaj se je Mirenčku šele do kraja posvetilo!

Kurirka Marjanca je povedala in prosila samo za Mateja! On, tere-nec Dolge vasi pa se je že povezal s terenci iz trga... In tu? Partizanski križ!

Tudi Ozimnik je v ogledalu, ki je bilo pred njim, opazil nenadno Mirenčkovo bledico. Pa je mrl v sebi: pospravil je strojček in škarje in odložil glavnik. Ali me res ne bo ostrigel? Se je mar ustrašil križa v laseh? Moj prijatelj Pavle, ki je nekoč drzno prejezdil vso okolico, da me je našel v ribezu? Ali... ali pa se je morda spomnil na tisti najin prepriček zaradi njegovega hlapca? Vraga, saj res! Kdaj je že to bilo? Aha! Takrat, ko je Fedelak otrsral svoj jezik v gostilni pri Kaprolu in potem odšel. Mirenčkov hlapec Jaka pa je z jasno besedo podprl Fedelakove besede in glasno podvomil v pravilni postopek sodišča. S kakšnim zadovoljstvom sem takrat mahnil tistega hlapčona po zobeh, da se je zvrnil na tla.

Naslednjega dne pa je prijezdil na svoj dom Pavle: »Janez, prišel sem na obračun za našega Jaka,« mi je rekel tako mirno, kot da me terja za merico zmletega žita. Z dlanjo me je usekal čez lica, a tako močno, da mi je zazvonilo v ušesih. »Tole pa za obresti, Janez!« in mi je prilepil še močnejšo z druge strani... »Opravila sva, Janez,« je mirno dejal in odšel. Da, tega se je spomnil...

»Za nobeno ceno te tokrat ne bom ostrigel,« je presekala njegova sklepanja odločni Mirenčkov glas,

ki je mogotca kar pribil k stolu. Ozimnik je zlezal v dve gubi in zbiral v sebi moči za novo ponižanje in zadnjo prošnjo:

»Pa-pavle... prosim te, kot se boga prosi... moj prvi prijatelj si bil, Pavle... in menda tudi edini... Pavle... če si jezen zaradi tiste klobute, ki... ki sem jo nekoč... primazal tvojemu hlapcu, te pro-prišam oproščenja... Ali naj poklek-nem pred teboj, ker sem se takrat malo prenegli? Pavle...«

Sklonil je glavo, da je požrl solze iz grla in skril tiste, ki so se nabirale v očeh. V desnici je trdo stiskal zlatnike, ki so se že spotili. V tesnobi trenutka so izgubili svojo vrednost. Roka se je podzavestno dvignila in položila zlatnike na mizo. Nato je z robcem obrisala še znoj z obraza in vlaglo je oči.

S trdimi koraki se mu je približal Mirenček. Z levico mu je dvignil glavo, z desnico pa je odločno našteval: »Takole ti povem, Janez! Prvič: pri naši hiši ni nobenega hlapca niti dekle že dobrih stopet-deset let. Drugič: tisto v laseh so ti napravili partizani in se mene ne tiče! Z njimi nimam nobenih opravkov in jih tudi v prihodnje nočem imeti! In tretjič: pospravi že vendar tisti svetli pleh, ki je zame bil in bo brez cene! Midva sva opravila!«

Potegnil je brisačo z njegovih pleč ter jo zaklenil v omarico k drugemu orodju in pripomočkom za delo. Še preden je otrpli Ozimnik prišel k sebi, je odšel in pustil vrata odprta na stečaj...

(Se bo nadaljevalo)



NAŠE MALO MESTO

Vse kaže, da bo potrebno ob športnem življenju v našem malem mestu uvesti tudi »črno kroniko«. Nedavno je bilo namreč vlomljeno celo na kegljišče. Zlikovci so bili očitno »športno« razpoloženi, saj so poleg zaboja piva in nekaj žganice odnesli lep pokal, namenjen zmagovalcu občinskega prvenstva.

Nekaj se tudi šušlja, da ni bilo vse čisto »čisto« z izbiranjem lanskim najboljšim športnikom v občini; morda o tem kaj več v prihodnji številki.

Izpitni za voznike traktorjev so tudi pri nas vzbudili izjemno pozornost. Vse kaže, da bomo imeli v naši občini kar okoli 3500 »traktoristov«.



»Kar z rokami razrahlja si, to z nogami potepta si«. Ta pregovor bi veljal tudi za naše malo mesto. Cerkniški krajevni skupnosti je uspelo asfaltirati pešpot do pokopališča. Komunala pa jo je kmalu zatem lepo razkopala in razdrila, zaradi kanalizacije menda. Lep primer skupnega načrtovanja.

Biti mlad v težkih časih...

BESEDE TOVARIŠICE ANICE KUJAR SO OŽIVLJALE ZGODOVINO MOJEGA KRAJA

Obiskala nas je tovarišica Anica Kuhar. Pripovedovala nam je o svoji mladosti, o težkem življenju, ko je bila skojevka in nato partizanka.

»Doma sem iz Cerknice, iz Urbanove hiše s Peščenka. Sodelovala sem v telovadnem društvu Sokol, ki je bil takrat v zdajšnji cerkniški kino dvorani, hodila sem v šolo in zelo rada zahajala v knjižnico, ki so jo vodili učitelji.

Kmalu pa se je brezskrbno otroštvo končalo in morala sem začeti misliti, kako si bom služila vsakdanji kruh. Seveda so bili pogoji za študij težki, saj so si ga lahko privoščili le otroci iz bogatejših družin. Spominjam se, da jih je samo nekaj hodilo v šolo na Rakek in v Ljubljano. Kasneje sem tudi jaz obiskovala trgovsko šolo. Kmalu po končani šoli sem dobila službo v pisarni v Žunrovi trgovini.

Mati mi je zgodaj umrla. Ko je sovražnik zasedel našo domovino, sem bila še mlada. Že takrat sem začela sodelovati s partizani. Vsak dan sem hodila v službo s Peščenka v središče Cerknice. Zvečer, ko sem službo končala, pa je bila že policijska ura. Zaradi zgodnje policijske ure mi je lastnik trgovine priskrbel spremstvo dveh italijanskih vojakov, sicer bi se morala odpovedati zaposlitvi.

Ker so bili italijanski vojaki boječe narave, sta moja spremenja dva takoj zbežala, če sta zaslila kak strel, in me pustila samo. Seveda sem to večkrat iz-

koristila v protiokupatorske namene. Tako sem brezskrbno prenašala tudi ilegalno gradivo, saj se mi ni bilo treba bati, da bi me sovražnikove patrulje pregledovale. Kljub vsemu pa sem bila zaradi svojega delovanja v večni nevarnosti. Zato sem bila pripravljena, da odidem v partizansko življenje.

Nekega dne mi je starejši italijanski orožnik, ki prav gotovo ni bil fašist, namignil, da bodo Italijani iskali ilegalce. Zato naslednjega dne nisem šla v službo. Svojemu malemu bratranču pa sem naročila, naj ob cesti opreza, kdaj se bo prikazala kakšna sovražna patrulja. Ko mi je prišel povedat, da gredo, sem skozi okno pobegnila na Slivnico, kjer se je začelo moje partizansko življenje.



Pozneje sem bila v prvi ženski četli na Notranjskem...

Tovarišica Anica Kuhar nam je nato pripovedovala še o svojih partizanskih doživljajih, o težkih, a tudi lepih dogodkih iz tistih časov.

Prav je, da smo ponosni na svojo zgodovino. Večkrat bi se morali spomniti junakov, ki so bili pripravljeni žrtvovati tudi svoje življenje za to, kar imamo sedaj.

Maja Zabukovec, 7. a OŠ Cerknica

Lani zadovoljivo gospodarjenje

GOSPODARJENJE V NAŠI OBČINI V PRETEKLEM LETU

SLABŠE PROTI KONCU LETA

Vrednost lanske industrijske proizvodnje je znašala 5 milijard 333,675.000 dinarjev, kar je v primerjavi z letom prej za 22 odstotkov več. Najbolj se je povečala v Avtomontaži, sledijo Kovind, Novolit in Kovinoplastika. Pri rasti proizvodnje je torej opaziti večji razmah kovinsko-predelovalne dejavnosti.

Vrednostno manjšo proizvodnjo kaže samo Brestova Minerala zaradi zavestnega omejevanja proizvodnje. Zaskrbljuje pa dejstvo, da je letni plan proizvodnje dosežen samo s 96 odstotki. Vzroki za to so podobni kot v vsej državi.

V vseh temeljnih organizacijah so imeli težave z oskrbo repromaterialov pri nabavi na domačem trgu, pa tudi ob omejitvah uvoza. To je narekovalo spremembe proizvodnih programov, manjše serije, težave v časovnem načrtovanju proizvodnje, v nekaterih primerih pa tudi kolektivne dopuste. Zato tudi lahko ugotovimo dejanski fizični padec proizvodnje za 2,5 odstotka. Ker je število zaposlenih ostalo nespremenjeno, pa to pomeni padec produktivnosti za 2,5 odstotka.

Tudi pridobivanje celotnega prihodka se je zmanjševalo iz četrtega v tretjega. Tako je bil indeks rasti v prvem četrtletju 142, v drugem 135, v tretjem 131 in končno je pristal na 129. Kljub temu pa lahko ocenimo rast za zadovoljivo, saj so nanjo vplivali zaostreni pogoji gospodarjenja. Nedvomno pa je na manjši celotni prihodek vplival tudi večji izvoz, saj je značilno, da se z večjim izvozom celotni prihodek zmanjšuje.

Za moramo pri podatkih o izvozu in uvozu povedati, da se statistična poročila in poročila na osnovi carinskih deklaracij nikakor ne ujemajo. Ker navadno uporabljamo carinske deklaracije, naj nanašamo osnovne podatke po tem viru.

Vidimo, da se je izvoz povečal za 12 odstotkov, samo na konver-

tibilno področje pa za 23 odstotkov. Uvoz je sicer precej narasel, vendar na račun klirinškega uvoza, ki skoraj v celoti odpade na Avtomontažo. Levji delež izvoza ima vsekakor lesna industrija, katere delež v občini znaša 69 odstotkov.

Drugi največji izvoznik je Kovinoplastika, kjer pa izvoz ne pokrije uvoza. Tretja je Avtomontaža, pri kateri se izvoz v celoti nanaša na konvertibilno področje, uvoz pa v pretežni meri na klirinško. Zato je tudi pokritje uvoza z izvozom za konvertibilno področje za to organizacijo zelo visoko — 3,56. Razveseljivo je tudi to, da se skušajo v izvozu uveljaviti še druge organizacije združenega dela. Vsekakor so rezultati na področju zunanje trgovine največji uspeh cerkniškega gospodarstva v preteklem letu.

Rast dohodka in primerljivega dohodka je ugodnejša od pričakovanj. Tako se je dohodek povečal za 21 odstotkov, primerljivi dohodek pa za 28 odstotkov. Takšna rast je na slovenski ravni, čemur v prejšnjih obdobjih ni bilo tako. Vseeno pa so med organizacijami združenega dela precejšnje razlike, kar odraža različno poslovno uspešnost, različen položaj na trgu in tudi različno usmerjenost v izvoz. Še vedno je značilno, da večja usmerjenost v izvoz pomeni tudi slabšo dohodkovnost.

V delitvi dohodka je izredno vidno naraščanje obresti, ki so narastle za 67 odstotkov in tvorijo že nekaj več kot 10 odstotkov doseženega dohodka. Največji del obresti pade na Brest, kjer je delež obresti v dohodku že prerastel 20 odstotkov, podobno pa velja tudi za Trgovino Rakek in Komunalo Cerknica.

V delitvi čistega dohodka ugotavljamo:

Sredstva za osebne dohodke so se povečala za 22 odstotkov, kar je v okviru dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka. Vendar pa to pomeni tudi počasnejšo rast neto osebnih dohodkov na zaposlenega. Ti so v občini znašali 12.281 dinar.

v 000 din, \$ = 41,80

OZD	IZVOZ			UVOZ			Pokrivanje uvoza z izvozom
	Znesek	Ind. 82/81	Delež v obš.	Znesek	Ind. 82/81	Delež v obš.	
BREST	439.555	105	69	112.901	70	27	3,89
KOVINO-PLASTIKA	125.282	180	20	169.641	127	40	0,74
NOVOLIT	1.031			449			
KARTONAŽA	798			55			
AVTO-MONTAŽA	64.635	90	10	133.272	8241	32	0,48
GG CERKNICA	31						
KOVIND	1.364						
DRUGI				4.622			
SKUPAJ	632.695	112	100	420.938	141	100	1,50
Od tega konvert.	568.800	123	100	290.881	104	100	1,96



Na Melesu v Loški dolini je bila dograjena strojna postaja — za potrebe gozdarjev, pa tudi kmetijcev

jev mesečno, kar pomeni že 8,7 odstotka zaostajanja za slovenskim povprečjem.

Rast sredstev za stanovanjsko izgradnjo za 9 odstotkov pomeni realno upadanje stanovanjske izgradnje.

Rast sredstev za skupno porabo za 4 odstotke marsikje ne bo dopuščala niti oblikovanja zadostnih sredstev za topli obrok in regres za letni dopust, da o drugem sploh ne govorimo.

Sredstva za razširitev materialne osnove dela so naraščala še kar zadovoljivo, če upoštevamo povečanje amortizacije zaradi novih predpisov. Vendar se šele pri oblikovanju teh sredstev pokažejo izredne razlike. Od 392.012.000 dinarjev sredstev za razširitev materialne osnove dela odpade na kovinsko predelovalno industrijo kar 338.028.000 dinarjev, od tega Kovinoplastika 295.500.000, Kovind 11.760.000, Avtomontaža 19.370.000 in Novolit 11.398.000 dinarjev.

Kot ugoden rezultat bi lahko omenili še vlaganja v Gradišče (37.123.000 dinarjev), medtem ko so vse druge delovne organizacije na meji rentabilnosti. Kar dvanajst ali 40 odstotkov pa ni namenilo nobenih sredstev za razširitev materialne osnove dela.

Cerkniško gospodarjenje v letu 1982 bi torej lahko ocenili kot sorazmerno ugodno predvsem z vidika izvoza, dohodka in reproduktivne sposobnosti. V letu 1983 pa bo treba več pozornosti nameniti produktivnosti in razširitvi materialne osnove dela.

P. Oblak

NAŠI UPOKOJENCI

V letu 1982 so bili iz TOZD TAPETNIŠTVO upokojeni naslednji delavci:

MARIJA ŠVIGELJ iz Grahovega. Od ustanovitve temeljne organizacije je opravljala dela in naloge oblačenje in izdelava gumbov. Invalidsko je bila upokojena 1. marca.

DANICA MLAKAR iz Cerknice. Opravljala je dela in naloge strojno šivanje. Invalidsko je bila upokojena 16. marca.

FRANCKA IVANČIČ z Unca. Opravljala je dela in naloge razrez iprena in izdelava kosmičev. Upokojena je bila 1. julija.

ANA HRIBAR iz Žerovnice. V temeljni organizaciji je opravljala dela in naloge tapetiranje elementov. Upokojena je bila 9. septembra.

SILVA MATIČIČ iz Dolenje vasi. Opravljala je dela in naloge čiščenje pisarniških prostorov. Invalidsko je bila upokojena 27. julija.

Delovni kolektiv se jim zahvaljuje za njihovo dolgoletno in marljivo delo in jim želi še mnogo zdravih in srečnih let.

13. januarja 1983 sta iz temeljne organizacije ŽAGALNICA odšla v invalidsko upokojeve kar dva dolgoletna člana našega kolektiva:

Silva Žnidaršič iz Starega trga, zaposlena v temeljni organizaciji od leta 1955; najprej pri štiristranskem skobelnem stroju v enoti Zabojska, od leta 1967 pa v enoti Stolarna. V pokoj je odšla z delovnega mesta možničenje;

Andrej Zalar iz Dan, zaposlen v temeljni organizaciji od leta 1968. Opravljal je dela modelnega mizarja ter popravilo izdelkov in polizdelkov.

Obema želimo še veliko zdravih let!

Delovni kolektiv TOZD Žagalnica

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(Iz številke 66 — 31. marec 1973)

VISOK PARTIJSKI OBISK

Na razgovoru s političnim aktivom BRESTA smo tovariša Popita seznanili z organiziranostjo in z delom naše partije. Kritično smo mu prikazali naše delo, omenili pomanjkljivosti, ki jih čutimo sami, pa tudi akcije, ki smo jih v zadnjem obdobju uspešno izpeljali.

Predsednik se je predvsem zanimal, kako daleč smo z ustanavljanjem TOZD in kako je z dejavnostjo komunistov v prihodnjih temeljnih organizacijah združenega dela.

V razpravi o gospodarskih vprašanjih se je predsednik pomudil največ ob vprašanjih integracij, raznih oblik sodelovanja, katerih nosilci naj bodo temeljne organizacije združenega dela, in ob nujnosti povezovanja industrije s trgovino.

UZAKONITI SAMOUPRAVNE ODOSE. Smo pred ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela.

Pri izpopolnjevanju razmerij na področju upravljanja podjetja smo tudi v naši delovni skupnosti prišli do zelo konkretnega vprašanja: koliko in katere temeljne organizacije združenega dela (TOZD) oblikujemo v okviru sedanjega podjetja BREST? Če hočemo to vprašanje rešiti tako, da ne bo večjih pretresov, ki bi utegnili ogroziti koristne dosežke na področju medsebojnih odnosov, zlasti pa še na področju ekonomskih rezultatov, moramo prerešati vrsto zadev.

Večkrat je že bilo poudarjeno, da je prišlo na BRESTU do prvih »zametkov TOZD« že leta 1965, ko smo razdelili osnovna sredstva med poslovne enote, določili obseg obveznosti posameznih enot za skupne dolgeve podjetja in pričeli z ugotavljanjem dohodka po poslovnih enotah. Poslovne enote so se oblikovale na podlagi lokacijsko oziroma delovno zaokroženih celot. Gospodarile so s sredstvi, ki so bila razdeljena, skupne zadeve pa so reševale prek centralnih organov upravljanja.

VSA OBČINA SE VKLJUČUJE V STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA

Ne le zadnji dve leti, vse od reforme je v gospodarstvu naše občine čutili velika prizadevanja za večjo produktivnost, zmanjševanje stroškov in za čim večjo racionalnost gospodarjenja. Zato v teh letih naše gospodarstvo ni nikoli prišlo v kritični položaj in v naši občini ni bilo podjetij, ki bi poslovala z izgubo. Uspehi so bili ponekod večji, ponekod manjši, dostikrat odvisni od zunanjih vplivov.

Ob ukrepih v jugoslovanskem in slovenskem gospodarstvu so bili lani in letos potrebni še dodatni napor, ki se kažejo v odpovedi delu osebnih dohodkov, v delu ob prostih sobotah za stabilizacijo, povsod lahko opazimo zmanjševanje stroškov upravne režije in materialnih stroškov. Ker so cene repromateriala močno narasle, cene izdelkov pa so ostale nespremenjene, je edini izhod v takih oblikah racionalizacije.

NAŠE MALO MESTO

Letošnje pustovanje je bilo v našem malem mestu skladno s stabilizacijskimi ukrepi. Ni bilo ne veselje po lokalnih ne podobnih prireditvah za širši krog občanov. Da pa ne bi naši potomci pozabili na pustno rajanje, so tudi letos uprizarili pogrebni sprevod z nagovorom. Središče skromnih priprav je bilo kot vselej v »ZAJFENC«. Na pepelnice dan se je pred Zajfenco zbralo precej radovednežev v pričakovanju, kaj bodo videli. Ob sedemnajsti uri je pogrebni sprevod pričel svojo običajno pot. Po obhodu je bil tradicionalni zaključek na mostu. »Pogrebni« nagovor je bil kar zanimiv, saj se je dotaknil problemov našega mesta. Sicer pa ni bilo dosti videti niti slikati. Veliko število gledalcev pa je pričalo, da naši občani še niso pozabili na take shode. Zelo veseli bi bili organizatorji zborov volivcev, če bi se na sklic odzvala vsaj tretjina tistih, ki smo jih videli ob mostu. Za epilog pa tole: Pristnega pustnega rajanja ni bilo. Mogoče bo omajana pustna tradicija čez čas le zaživela s pomočjo gostinskih in turističnih dejavnikov našega malega mesta.

Filmi v aprilu

Obiskovalce posebej opozarjamo, da smo ob prehodu na letni delovni čas spremenili tudi začetek naših predstav (popoldanske ob 17. in večerne ob 21. uri)!

4. ob 17. uri in 3. 4. ob 21. uri — mehiška kriminalka **POGDANE Z ASFALTA**.
4. ob 21. uri in 3. 4. ob 17. uri — hongkonški karate film **MAŠČEVALCI BREZ ROK**.
4. ob 21. uri — italijanska melodrama **NEPOSLEŠNOST**.
4. ob 17. in 21. uri — hongkonški akcijski film **PEST JEZE**.
4. ob 21. uri in 10. 4. ob 21. uri — avstralski pustolovski film **CESTNI BOJEVNIK** (nadaljevanje filma **POBESNELI MAK**).
4. ob 17. uri in 11. 4. ob 21. uri — ameriški pustolovski film **AGENT ST. 1 LJUBI IN UBIJA**.
4. ob 21. uri in 10. 4. ob 17. uri — hongkonški karate film **ZMAJ, MLADI GOSPODAR**.
4. ob 21. uri — poljska drama **PAS SENCE**.
4. ob 21. uri in 17. 4. ob 17. uri — ameriška komedija **HERBY GRE V MONTE CARLO**.
4. ob 21. uri — angleški politični film **VZPON IN PADEC IDIJA AMINA**.
4. ob 21. uri — ameriški ljubzenski film **TELESNA STRAST**.
4. ob 21. uri — angleško-švedska drama **MISTER MONTENEGRO**.
4. ob 21. uri in 24. 4. ob 21. uri — zahodnonemška erotična komedija **RESNICNE ZGODBE**, 6 del.
4. ob 21. uri in 24. 4. ob 17. uri — francoska kriminalka **TRI JE TREBA UBITI**.
4. ob 21. uri — ameriški ljubzenski film **LJUBEZENSKA ZGODBA NA LEDU**.
4. ob 21. uri — slovenski film **RDEČI BOOGIE**.
4. ob 18. uri — ameriške risanke **ZAJČEK DOLGOUHEC**.
4. ob 21. uri — francoska komedija **OBRACUN V SAMOPO-STREZBI**.

ŠPORTNE NOVICE

PRVAK PINK PANTER

OBČINSKA ZIMSKA NOGOMETNA LIGA KONČANA

20. marca se je s slovesno razglasitvijo izidov končala občinska nogometna liga. Dva in pol meseca trajajoče tekmovanje je potrdilo veliko zanimanje za mali nogomet. Tekme so bile zanimive, napete in z dosti zadetkov, tako da tudi gledalcev ni manjkalo. Po predtekmovanju, ko sta v svojih skupinah zmagali moštvi Rakeka I in Stoletnih, je sledil še tako imenovani »play off«.

- | | |
|------------------|-----------------|
| 1. Pink panter | 11. Podslivnica |
| 2. Stoletni | 12. Odpisani |
| 3. Zeja | 13. Rokerji |
| 4. Rakek I | 14. Dolenja vas |
| 5. Sovica | 15. Rakek II |
| 6. Loška dolina | 16. Soorting |
| 7. Gozdarji | 17. Mala gasa |
| 8. Lakotniki | 18. Amater |
| 9. Jezero | 19. Trim ekipa |
| 10. Kamna gorica | 20. Apači |

Prvih deset ekip se je tako uvrstilo v prvo ligo, ostale pa v drugo. Med tekmovanjem so se izkazali tudi posamezniki Kranjc (Rakek I) in Modic (Stoletni) — najboljša strelca v svojih skupinah, pa tudi vratarja Mekina (Rakek I) in Doles (Podslivnica). Najbolj disciplinirana ekipa je bila Sporting. Tudi sojenje (največ sta sodila Bolarič in Bajc M.) je bilo odlično, tako da je tekmovanje uspelo v vseh pogledih. Vse ljubitelje nogometa vabimo prihodnjo zimo zopet v športno dvorano v Cerknici.

TRIM KOŠARKARSKA LIGA

V marcu se je končala tudi zimska košarkarska trim liga. Vse tekme so bile odigrane v športni dvorani v CERKNICI.

Končna razvrstitev:

	Srečanj	Točk	Št. točk	Razl. točk
1. BREST	9	16	339:232	+ 107
2. FANTJE	9	16	332:237	+ 95
3. STARI TRG	9	14	272:210	+ 62
4. JEZERO	9	10	216:207	+ 9
5. STOLETNI	9	8	257:272	- 15
6. GRAHOVO	9	8	216:240	- 24
7. AVTOMONTAŽA	9	8	236:263	- 27
8. NOVA VAS	8	4	167:223	- 56
9. SLIVNICA	9	4	169:227	- 58
10. SK Cerknica	8	2	198:314	- 116

PRVO OBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V NAMIZNEM TENISU

5. marca je bilo na Rakeku v telovadnici osnovne šole organizirano prvenstvo osnovnih šol v namiznem tenisu. Žal so na njem sodelovali samo pionirji iz osnovne šole Rakek. Zakaj ni bilo tekmovalcev tudi iz ostalih šol, nam ni znano.

Tako je ekipno zmagal Rakek I pred Rakekom II.

Posamezno fantje:

1. PIVK MAVRICIJ
 2. STRAZIŠAR PETER
 3. CERNE TONE
- Dekleta:
1. INTIHAR ERIKA
 2. KOVŠCA PETRA
 3. MILAVEC SABINA

Vse, ki se zanimajo za namizni tenis, pa tudi obveščamo, da bo na Rakeku 16. aprila organizirano I. športno rekreacijsko prvenstvo za vse kategorije. Vsa športna društva in osnovne organizacije sindikata bodo o tem tekmovanju obveščena še v začetku aprila z natančnim razpisom.

J. Zakrajšek

V SPOMIN

5. marca 1983 smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca-upokojenca Jakoba Mulca iz Markovca. V naši temeljni organizaciji je bil zaposlen polnih 28 let na delih in nalogah brušenje rezil, prej pa pri postavljanju prvih barak — zametkih današnjega Bresta.

Vsi, ki smo ga poznali in mu bili sodelavci, ne bomo nikdar pozabili njegove stalne pripravljenosti pomagati sodelavcu, so-tovarišu. Kot takšnega se ga bomo vedno spominjali.

Delovni kolektiv
TOZD Zagahnica

REGIJSKO TEKMOVANJE V ILIRSKI BISTRICI

Na tekmovanju s serijsko zračno puško so nastopili tudi člani, članice, mladinci in mladinke strelske družine BREST. Pričlanice je zmagala Pivka pred Brestom, pri članih pa Postojna s 1071 krogi pred Brestom (1063 krogov), Pivko (1056) in drugimi. Mladinci so bili tretji, mladinke pa so zmagale.

REGIJSKO FINALE »LIGA TEKMOVANJA«

Na strelišču v cerkniški telovadnici je bilo finale »liga tekmovalcev« za regije Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana in Cerknica. Med šestimi finalisti so bili najboljši:

Ekipno:	krogov
1. SD Pivka	1402
2. SD BREST	1391
3. SD Postojna	1388

Posamezno:

	krogov
1. Diana Gruđen, Pivka	356
2. Franc Mahne, BREST	354
3. Slavko Mahne, 4. julij	353

PIONIRJI IN PIONIRKE — REGIJSKI PRVAKI

Na regijskem pionirskem tekmovanju v Dutovljah so prijetno presenetili naši najmlajši. Pionirke so s 451 krogi zmagale pred SD Repentabor, pionirji pa s 457 krogi pred SD Repentabor, Pivko in Postojno. Z doseženimi rezultati so tudi dosegli norme za nastop na republiškem tekmovanju.

Pionirji posamezno:

	krogov
1. Andrej Fabiani, SD Repentabor	170
2. Erik KOČEVAR, SD BREST	163
3. Boris BRANISELJ, SD BREST	161

Pionirke posamezno:

	krogov
1. Diana Gruđen, Pivka	356
2. Franc Mahne, BREST	354
3. Slavko Mahne, 4. julij	353

1. Ines OTONIČAR, SD BREST 166
2. Jasna KEBE, SD BREST 155
3. Saša ISTENIČ, SD BREST 130

REGIJSKA »ZLATA PUŠČICA«

V Postojni je bilo na novem 11-mestnem avtomatskem strelišču regijsko tekmovanje za »ZLATO PUŠČICO«. Zmagal je večkratni republiški in državni prvak Matjaž Šuligoj. Najboljši trije so bili:

- | | |
|---|-----|
| 1. Matjaž ŠULIGOJ, SD Postojna (rekord strelšča) | 561 |
| 2. FRANC | |
| 2. Franc MAHNE, SD BREST (potrdil normo za »mojstra strelca«) | 546 |
| 3. Iztok NADOH, SD Postojna | 545 |

BRESTOVI STRELCI ZBOROVALI

Na občnem zboru strelske družine BREST je bilo ugotovljeno, da kvaliteta iz leta v leto raste, saj so strelci na republiških tekmovanjih dosegli lepe uspehe (4. mesto MK-pišola, 6. mesto vojaška puška, 1., 2. in 3. mesto na nočnem tekmovanju, 11. mesto na armadnem tekmovanju). Zelo velik napredek je tudi pri delu z najmlajšimi. Sprejeli so kalendar tekmovanj in finančni načrt za leto 1983. Z novim strelščem v telovadnici pa se odpirajo možnosti za še večje uspehe.

M. Bombač

LETOŠNJA SMUČARSKA TEKMOVANJA

Zaradi poprejšnjega dogovora, da na dan bloških tekov ne bomo pripravljali drugih tekmovalcev, smo počakali do 20. februarja, ko je bila prva tekma za občinski pokal v Starem trgu na Ulaki. Zbrani smo bili iz vseh krajevnih skupnosti, nad 250 tekmovalcev in tekmovalcev. Tekma je kljub mehki progi lepo uspela. Naslednjo nedeljo smo se spet srečali na Velikih Blokah ob žičnici Liseč. Bločani so progo kljub precejšnji odjugi dobro pripravili. Tekmovalcev je bilo le okoli 130.

6. marca je bilo najprej sindikalno tekmovanje v veleslalomu. Nastopilo je štirideset »sindikalistov«, ki so pokazali mnogo borbenosti in znanja. Ekipni zmagovalci je bilo moštvo Kovi-noplastike.

Zatem je bilo tekmovanje v smuku za občinski pokal. Zbranih je bilo okoli sto tekmovalcev, najmanj na vseh dosedanjih tekmah. Glede na to, da je bilo treba priti na Slivnico peš in z vso smučarsko opremo na hrbtu, tudi to ni tako malo.

Ce bodo zime smučanju naklonjene bomo lahko v prihodnje poročali o sodelovanju še več smučarjev, kar je tudi naš osnovni namen.

J. Zakrajšek

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vojko HARMEL, Viktor JERIC, Srečo KNP, Darko LESAR, Božo LEVEC, Matija MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez OPEKA, Vanda SEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TURŠIČ.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Anton PERČIČ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).